

เข้าใจถิ่น

พบความหลากหลายทาง
 ธรรมชาติ จากขุนเขา
 สู่มรดกใต้ทะเลลึกครามและ
 ความหลากหลายทาง
 วัฒนธรรมที่บอกเล่าผ่าน
 เรื่องราวของเมือง ชีวิตผู้คน
 เทศกาลประเพณีท้องถิ่น
 จนถึงเรื่องของการอาหารการกิน
 ย่านตลาด จากเหนือสุด
 แดนสยาม จนถึงถิ่นใต้
 เมื่อใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ
 คุณจะรู้ว่าเมืองไทยมีอะไร
 ให้รู้จัก ให้ชื่นชมอีกมากมาย

เข้าใจเที่ยว

เพลินตา เพลินใจกับแหล่ง
 ท่องเที่ยวที่จัดกลุ่ม
 ตามความเชื่อมต่อของเส้นทาง
 การเดินทางและคัดสรร
 เฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่มี
 ความโดดเด่นในด้านต่างๆ
 ทั้งทางธรรมชาติ
 ศิลปวัฒนธรรม พร้อมตัวอย่าง
 กิจกรรม โปรแกรมการ
 ท่องเที่ยวและข้อมูลที่สำคัญ
 และจำเป็นสำหรับการเดินทาง

ISBN 974-7177-00-5

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว
 อุบลราชธานี 25.00

เพื่อความเข้าใจ และการมีส่วนร่วม
 ดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว
อุบลราชธานี
 ๑

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว อุบลราชธานี

วันที่สร้างรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม
ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สงวนสิทธิ์การพิมพ์ซ้ำ
และ/หรือลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าคำใดใดจะ
จะกระทำโดยปราศจากการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก็ได้

คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือตามแผนงานเงินกู้
เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการดำเนินงาน ภายใต้โครงการ
ลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Project: SIP)

นายภาณุเดช พยัมิเชียร
ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร
นายพัชรพงศ์ อภิชาติพงศ์
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด
นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์
รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
นางสุนันทา นาคพรทพ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด
นายทัศนะ วงศ์รัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด
นางสาวเพ็ญสุดา ไทอร่าม
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ
นายเศรษฐพล จินตนาถ ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ
นายพงษ์ธร เกษสำลี ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์โฆษณา

ผู้อำนวยการโครงการ
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงานงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ
กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร
กรมประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แหล่งเงินทุน
ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

จัดทำโดย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา
ศ.วชิร บุญโศภน

ข้อมูล/ถ่ายภาพ/ออกแบบ/
ภาพประกอบและคำเนินการผลิต
บริษัท แบทม โนทีฟ จำกัด

สัญลักษณ์แนะนำกิจกรรม

สารบัญ

รู้จักอุบลราชธานี

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ
จุดเปลี่ยนแห่งภูมิสมัย
คนอุบล
อาหารท้องถิ่น
เทศกาล-งานประเพณี

๓-๕
๖-๗
๖-๗
๘-๙
๘-๙

เที่ยวเมืองอุบลราชธานี

เมืองอุบลราชธานีศรีวนาลัย
ดินแดนแห่งพุทธศาสนาและอารยธรรม
ทุ่งศรีเมือง วัดทุ่งศรีเมือง
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี
วัดศรีอุบลรัตนาราม วัดแจ้ง
วัดมหาวันราม วัดสุปฏิหารามวรวิหาร
วัดหนองบัว วัดหนองป่าพง
วัดบ้านนาขาคี
พิพิธภัณฑสถานเปิดบ้านก้านเหลือง
บ้านปะอาว วัดศรีวันแสงสว่างอารมณ์

๑๓-๑๗

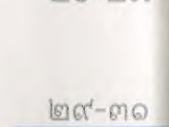
เลาะเลียบริมฝั่งโขง
จุดบรรจบแห่งสายน้ำ อูอารยธรรมอีสาน
แม่น้ำสองสี เส้นทางล่องเรือเลียบริมแม่น้ำโขง
เลาะเลียบริมฝั่งโขง ภาพเขียนสีที่ผาแต้ม
ลานหิน-ทุ่งดอกไม้น้ำตกสวยสวรรค์
น้ำตกแสงจันทร์ น้ำตกทุ่งนาเมือง ภูทอก

๑๙-๒๕

เที่ยวป่าดงนาทามริมลำน้ำโขง
ชมพระอาทิตย์ขึ้นก่อนใคร
ธรรมชาติแห่งผืนป่าดงนาทาม
เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ
อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ
ชมธรรมชาติลำน้ำมูล ศูนย์กลางวัฒนธรรม
ดอนตะนะ แก่งตะนะ น้ำตกตาดโตน
ถ้ำพระ เชือนลิรินธร ตลาดชายแดนช่องเม็ก
แก่งสะพือ วัดภูเขาแก้ว วัดสระแก้ว ตลาดเก่าพิบูล

๒๖-๒๗

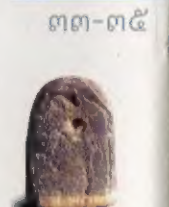

อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย
ป่าสมบูรณ์ผืนสุดท้ายในเทือกเขาแดนใต้
น้ำตกห้วยหลวง ลานหิน-ทุ่งดอกไม้น้ำตกห้วยหลวง
จุดชมทิวทัศน์ภูหินด่าง
เส้นทางศึกษาธรรมชาติ
รูปสลักรายนามบรรพบุรุษ
ปราสาทบ้านเบ็ญ

๒๙-๓๑

๓๓-๓๕

๓๖-๓๙

ข้อมูลการเดินทาง

๓๖-๓๙

๑. ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่เคารพของชาวไทย
๒. ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย
๓. ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
๔. ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

รู้จักอุบลราชธานี

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

"เมืองคอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลาย หาดทราย
แก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียน
พรรษา ผาแต้มก่อนประวัติศาสตร์" คำขวัญของจังหวัด
อุบลราชธานีที่สะท้อนให้เห็นภาพแผ่นดินแห่งอารยธรรมชุมชน
เกษตรกรรมเก่าแก่ของโลก แหล่งรวมความหลากหลายทาง
วัฒนธรรม เชื้อชาติเผ่าพันธุ์ ศูนย์กลางการเมืองการปกครอง
รากฐานพุทธศาสนาแห่งภาคอีสาน ดินแดนตะวันออกสุดของ
ประเทศที่พระอาทิตย์ขึ้นก่อนใคร ผืนป่ารอยต่อระหว่าง ไทย ลาว
กัมพูชา ก่อเกิดความหลากหลายของพืชพรรณ สัตว์ป่า เป็นเมือง
แห่งแม่น้ำ จุดบรรจบระหว่าง โขง ชี มูล สายเลือดหลักหล่อเลี้ยง
ผืนดินอุบลราชธานีให้อุดมด้วยข้าวปลาอาหาร งานหัตถกรรม
ผ้าทอ ล้าค่า ขนบธรรมเนียมประเพณีอันงดงาม สืบสานจาก
บรรพบุรุษล้านช้าง

แผนที่จังหวัดอุบลราชธานี

อุบลราชธานี ส่วนหนึ่งของแอ่งโคราช ในอีสานใต้ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๖๓๐ กิโลเมตร มีพื้นที่กว้างใหญ่ถึง ๑๐ ล้านไร่ เป็นอันดับสามของประเทศ ประกอบด้วย ๒๐ อำเภอ ๕ กิ่งอำเภอ ภูมิประเทศหลากหลายทั้งป่าเขา ที่สูง ที่ราบลุ่ม และแม่น้ำ ได้ชื่อว่าเป็น “เมืองแห่งแม่น้ำ” ที่รวมของแม่น้ำชีและแม่น้ำมูลไหลลงสู่แม่น้ำโขงทางด้านตะวันออกเป็นแนวพรมแดนธรรมชาติระหว่างไทยกับลาว แหล่งประมงน้ำจืดสำคัญ ส่วนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำอันอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งทำนาทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว

มีพื้นที่นามากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านใต้มีแนวเทือกเขาพนมดงรักเป็นแนวพรมแดนธรรมชาติกั้นระหว่างไทย ลาว และกัมพูชา ทอดยาวขึ้นไปทางด้านตะวันออกกับแนวเทือกเขาภูพานสุดปลายเทือกเขาที่อำเภอโขงเจียม ลักษณะภูเขาสส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินทรายมีพลาตินิกกว้าง มีเพิงหินรูปร่างต่างๆ เพิงผาสูงชัน เทือกเขาเหล่านี้ปกคลุมด้วยป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วยป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ

ป่าดิบแล้ง และป่าทุ่ง ป่าตามลำน้ำท่วมถึง อิทธิพลจากฝนป่าทางตอนใต้และแม่น้ำโขงด้านตะวันออก ทำให้ในฤดูหนาวอากาศค่อนข้างหนาวเร็วกว่าพื้นที่อื่น และฤดูฝนมีฝนตกชุก นอกจากนี้ยังเป็นจุดที่พระอาทิตย์ขึ้นแห่งแรกในประเทศไทยเพราะพื้นที่ตั้งอยู่ด้านตะวันออกสุดของประเทศ

จุดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย

ยุคก่อนประวัติศาสตร์

๑๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ ปี พบร่องรอยการอยู่อาศัยของมนุษย์ตามถ้ำ เฟืองผา ไกล่แม่น้ำ พบเครื่องมือหินกะเทาะที่เฟืองผาถ้ำช้างสี (ถ้ำตาลาว) และภาพเขียนสีที่บ้านโหวงาม อำเภอเขมราฐ

ยุคต้นประวัติศาสตร์

๑,๘๐๐-๑,๕๐๐ ปี พบร่องรอยชุมชนบนเนินดินใกล้ที่ราบลุ่มแม่น้ำ เริ่มติดต่อกับอาณาจักรใกล้เคียง

สมัยเจนละ (พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓)

อุบลราชธานีถือเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรเจนละ ได้รับอิทธิพลศาสนาพราหมณ์ฮินดู พบหลักฐานศิลปจารึกใกล้ปากแม่น้ำมูลระบุนามพระเจ้าจิตรเสนกษัตริย์แห่งอาณาจักรเจนละ

สมัยทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๕)

รับอิทธิพลพุทธศาสนาจากภาคกลาง พบร่องรอยเสมาหินแกะสลักลวดลายหม้อน้ำ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่พบในเขตยโสธรและอุบลราชธานีบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชี ลำเซบาย และลำเซบก

สมัยเขมรเมืองพระนคร

(พุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๘)

ได้รับอิทธิพลค่อนข้างน้อย พบภาพสลักพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ริมฝั่งลำโดมใหญ่ ปราสาทหลังเล็กๆ ขึ้นส่วนที่หลังและรูปปั้นพระคนศบวิเวณฝั่งขวาแม่น้ำมูล

จุดเริ่มต้นเมืองอุบลราชธานี

สมัยธนบุรี

เจ้าพระวอและบุตรหลานเจ้าพระดาอพยพจากนครเขื่อนขันธ์กับแก้วบ้าน (หนองบัวลำภู) ไปอยู่เมืองนครจำปาศักดิ์ภายหลังได้อพยพมาตั้งมั่นที่ดอนมดแดงริมฝั่งแม่น้ำมูล และขอพึ่งพระบรมโพธิสมภารพระเจ้ากรุงธนบุรีในปี พ.ศ. ๒๓๑๖ ต่อมาเจ้าพระวอถูกพระเจ้าสิริบุญสารแห่งเวียงจันทน์ ประหารชีวิต กองทัพไทยจึงยกไปตีเมืองเวียงจันทน์ และจำปาศักดิ์ ในปี พ.ศ. ๒๓๒๑ และโปรดเกล้าฯ ตั้งท้าวคำผงบุตรเจ้าพระดาเป็น "พระประทุมสุรราชภักดี" ปกครองเมืองขึ้นอยู่กับจำปาศักดิ์

สมัยรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ ๑ ท้าวคำผงได้รับพระราชทานบำเหน็จความชอบจากการปราบกบฏย้ายเชียงแก้ว ได้รับการแต่งตั้งเป็น "พระประทุมวรราชสุริยวงศ์" ปกครองเมือง "อุบลราชธานีศรีวนาลัย" ที่ยกฐานะขึ้นจากบ้านห้วยแจะระแม ในปี พ.ศ. ๒๓๓๕ มีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราช และทรงโปรดเกล้าฯ ตั้งท้าวฝ่ายหน้าไปปกครองเมืองนครจำปาศักดิ์เป็นบ้านพี่เมืองน้องกัน ต่อมาพระประทุมฯ ได้ย้ายเมืองลงมาตั้งอยู่ที่ดอนมดแดงที่ตั้งตัวเมืองอุบลราชธานีปัจจุบัน

รัชกาลที่ ๔ อุบลราชธานีเป็นต้นรากพุทธศาสนาธรรมยุติกนิกายแพร่ไปทั่วภาคอีสาน มีการสร้างวัดธรรมยุติขึ้นเป็นแห่งแรกในภาคอีสาน คือ วัดสุปฏิหารามวรวิหาร ในปี พ.ศ. ๒๓๙๖

รัชกาลที่ ๕ อุบลราชธานีได้รับการยกฐานะ

เป็น "มณฑลลาวท้าว" ศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา เป็นจุดกำเนิดกลุ่ม "ฝิ่นบุญ" ก่อนแพร่ขยายไปทั่วภาคอีสาน ที่ตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศสช่วงยึดครองอินโดจีน มีการก่อตั้งโรงเรียนสอนพระปริยัติธรรม โรงเรียนสอนภาษาไทย โรงเรียนแผนกที่โรงเรียนฝึกหัดทหารและกองตำรวจภูธรขึ้นเป็นครั้งแรกในภาคอีสาน

รัชกาลที่ ๖ มณฑลอุบลราชธานียุบรวมเข้ามณฑลอุดรและมณฑลร้อยเอ็ดเป็น "มณฑลอีสาน" ในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ เริ่มสร้างทางรถไฟจากกรุงเทพฯ ถึงอุบลราชธานี สร้างเส้นยุทธศาสตร์สาย ๑๖ (พิบูลมังสาหาร-ช่องทางหลวงสายแรกในประเทศไทย

คนอุบล

คนอุบลมี ๒ กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มคนพื้นเมืองดั้งเดิม ได้แก่ ไทย-ลาว ผู้ไทย กุลา เขมร ส่วย บล และ กลุ่มที่อพยพเข้ามาภายหลัง ได้แก่ จีน ญวน

ไทย-ลาว

เป็นประชากรส่วนใหญ่ของภูมิภาคนี้ กระจายครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ยังคงยึดมั่นในฮีตสิบสอง (กิจประเพณีในรอบ ๑๒ เดือน) นับถือพุทธศาสนาผสมผสานกับการนับถือผีบรรพบุรุษ โดยเฉพาะผีปู่ตา ปัจจุบันภาษาพูด อาหารการกิน การละเล่นดนตรีพื้นบ้านแบบเดิม ยังคงอยู่ในชีวิตประจำวัน

ผู้ไทย (กูไท)

อพยพมาจากเมืองเซโปน ประเทศลาว อาศัยอยู่แถบอำเภออุทุมพรพิสัยและเขมราฐ

กุลา (ไทยใหญ่)

มีอยู่ไม่มากนัก อาศัยอยู่แถบบ้านธาตุเจริญสุข อำเภอเขื่องใน

เขมร

อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดแถบอำเภอน้ำยืน นาจะหลวย และบุญศรี กุลา (กูย/กูย/กวย/ชา) เป็นกลุ่มชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่แถบริมฝั่งแม่น้ำโขงในเขตอำเภอโขงเจียม อพยพมาจากเมืองอัตปือใกล้นครจำปาศักดิ์ของลาว และมีบางส่วนอพยพมาจากบ้านปอตแปตชายแดนประเทศกัมพูชามาอาศัยอยู่แถบอำเภอน้ำยืน เชื้อในวารินชำราบ เดชอุดม และพิบูลมังสาหาร

บล (บรู)

กลุ่มชนเดียวกับส่วยพูดภาษาเดียวกัน เพียงแต่สำเนียงเพี้ยนไปบ้าง ชอบอาศัยอยู่ใกล้ภูเขาจึงเรียกชื่อตัวเองว่า "บล" ซึ่งในภาษาส่วยแปลว่า "ภูเขา" ในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ เมื่อลาวตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศสในสมัยรัชกาลที่ ๕ ชาวบลอพยพข้ามมาอยู่ตามแนวริมฝั่งแม่น้ำโขง แถบบ้านเวินบึก บ้านท่าล้ง บ้านหินครก อำเภอโขงเจียม

จีน ญวน

มักอาศัยอยู่ในตัวเมือง มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และ การเมืองอย่างสูง ชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำการค้าตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ต้นรัชกาลที่ ๔ ส่วนชาวญวนอพยพเข้ามาเป็นระลอกตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ เป็นต้นมาและเข้ามามากที่สุดในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ราวปี พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๙๕ มีบทบาทอย่างมากในด้านการค้าและอาหารการกิน

"ถิ่นนักร้อง"

ทั้งเจ้าจนถึงชาวบ้าน เมืองอุบลราชธานี

ผู้ปกครอง

พระดาและสำคัญในภาคอีสาน

ศาสนา

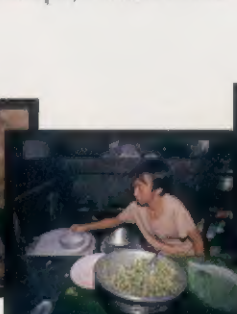
แพร่หลายในพระปริยัติธรรม

ประเพณี

พุทธศิลป์ พระเจ้าโศก วัตรทุกศรีเมือง พรพรา การ

อุบลราชธานีได้รับการยกฐานะ
จลลวาท" ศูนย์กลางการปกครอง
ศึกษา เป็นจุดกำเนิดกลุ่ม "กบฏ
แพร่ขยายไปทั่วภาคอีสาน เป็น
อุบลราชธานีได้รับการ
โรงเรียนสอนพระปริยัติธรรม
ภาษาไทยโรงเรียนแผนที่โรงเรียน
และกองตำรวจภูธรขึ้นเป็นครั้งแรก

รัชกาลที่ ๗ "ภาคอีสาน" ถูกยกเลิกในปี พ.ศ.
๒๔๖๔ มณฑลอุบลราชธานีและมณฑลร้อยเอ็ด
ยุบฐานะเป็นจังหวัดขึ้นอยู่กับมณฑลนครราชสีมา ในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ อุบลราชธานีได้รับการ
ยกฐานะเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดจาก
กระทรวงมหาดไทยมาปกครอง ภายหลัง
พื้นที่บางส่วนแยกออกไปเป็นจังหวัดยโสธร
และจังหวัดอำนาจเจริญ
วันที่อุบลราชธานีศรีวนาลัย แผ่นดินที่
กว้างใหญ่ของอุบลราชธานีสะสมอารยธรรม
ผ่านกาลเวลายาวนาน จวบจนปัจจุบันอุบล
ราชธานี ยังคงเป็นศูนย์กลางความเจริญแห่ง
อีสานใต้ที่เปี่ยมด้วยโมติจิตรของผู้คน ความ
งดงามของโบราณสถานวัตถุ ศิลปะวัฒนธรรม
อันล้ำค่า

“ถิ่นนักปราชญ์เมืองอุบลราชธานี”

ทั้งเจ้าเมืองอุบลผู้ปกครองเมือง พระเถระผู้นำทางศาสนา
จนถึงชาวบ้านธรรมดาต่างคือปราชญ์ที่ร่วมกันสรรค์สร้างผืนดิน
เมืองอุบลราชธานี

ผู้ปกครอง-เจ้าเมืองอุบล ทั้งกลุ่มที่สืบเชื้อสายจากกลุ่มพระวอ
พระตา และข้าหลวงต่างพระองค์จากกรุงเทพฯ ส่วนมีบทบาท
สำคัญในการปกครอง พัฒนาการศึกษาดังโรงเรียนสอนภาษาไทย
โรงเรียนแผนที่โรงเรียนฝึกหัดทหารกองตำรวจภูธรขึ้นเป็นครั้งแรก
ในภาคอีสาน ทะนุบำรุงพระศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี

ศาสนา-พระสงฆ์ ผู้เผยแผ่พุทธศาสนาธรรมยุติกนิกายให้
แพร่หลายไปทั่วภาคอีสาน จุดเริ่มต้นของวัดป่า ตั้งโรงเรียนสอน
พระปริยัติธรรม พัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรม การสร้างโบสถ์ วิหาร
ปราชญ์ท้องถิ่น-ชาวบ้าน ผู้สร้างงานศิลปกรรม จิตรกรรม
พุทธศิลป์ หัตถศิลป์ อันงดงามที่สุดแห่งหนึ่งในภาคอีสาน เช่น
พระเจ้าใหญ่อินท์แบ่งวัดมหาวนาราม หอไตรและภาพเขียนสีที่
วัดทุ่งศรีเมือง งานจำหลักไม้ ลิ่มเก่าวัดแจ้ง การแกะสลักเทียน
พรรษา การหล่อเครื่องทองเหลือง ผ้าทอเมืองอุบล เป็นต้น

เทศกาล-งานประเพณี

ประเพณีมหาสงกรานต์แห่งสะพือ
จัดขึ้นทุกปีในช่วงบุญสงกรานต์เดือน ๕ (เมษายน)
บริเวณสวนหย่อมเทศบาลพิบูลย์มัสการ ริม
แม่น้ำมูลติดกับแก่งสะพือ มีการอัญเชิญพระ
สะพือจากวัดสระแก้วออกมาให้ประชาชนได้สรง
น้ำเพื่อเป็นสิริมงคล การประกวดธิดาสงกรานต์
การออกร้านจำหน่ายสินค้า การละเล่น กีฬา
ดนตรีพื้นบ้าน
ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
จัดขึ้นทุกปีในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา
เดือน ๘ (กรกฎาคม) เป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ที่สุด
ของอุบลราชธานี การแกะสลักกลดลายต้นเทียน
ขนาดใหญ่เริ่มมีตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ต่อมา
ได้รับการส่งเสริมให้เป็นงานระดับชาติ ในงานมี
การประกวดต้นเทียนประเภทติดพิมพ์ และแกะ
สลัก การประกวดธิดาเทียน โดยขบวนแห่ต้น
เทียนที่สวยงามจากคุ้มวัดต่างๆ พร้อมนางฟ้า
ประจำต้นเทียน จะเคลื่อนจากวัดศรีอุบลรัตนนา
รามาไปตามถนน สิ้นสุดที่ทุ่งศรีเมือง กลางคืนมี
มหรสพสมโภช

ประเพณีสงกรานต์ (แข่งเรือ)

จัดขึ้นในช่วงออกพรรษา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑
(ตุลาคม) ถือเป็นหนึ่งในบุญเดือน ๑๑ โดยเจ้า
เมืองที่ตั้งอยู่ใกล้ลำน้ำต้องปฏิบัติเพื่อความร่ม
เย็นของบ้านเมือง มีพิธีอัญเชิญเจ้าเมืองและ
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงในเรือ ทำพิธีขึงข่าน้องหรือ
การแข่งขันเรือตามลำน้ำโขงร่วมกับทางผังลาว
เพื่อบวงสรวงสักการะแม่น้ำโขง ภูเขเทวตา
พญานาค และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองแม่น้ำ
โขง ปัจจุบันความสำคัญด้านพิธีกรรมลดน้อย
ลง เน้นการแข่งขันเรือเพื่อความสนุกสนานเป็น
หลักและยังคงแข่งเรือร่วมกับพี่น้องผังลาว

ประเพณีทำศพผ่านกัสดิลังค์ (นกสีกะโกลังค์)

จัดขึ้นสำหรับเจ้านายพื้นเมืองอุบลเมื่อถึงแก่
อสัญกรรม เป็นประเพณีสืบเนื่องมาจากเมือง
เชียงรุ่ง ต้นตระกูลของเจ้าเมืองอุบลราชธานี
ซึ่งการขึ้นนกกัสดิลังค์สัญลักษณ์ของเจ้านาย
เชียงรุ่ง มีเฉพาะเจ้านายตระกูลล้านช้างคือ
ตระกูลหลวงพระบาง เวียงจันทน์ เชียงรุ่ง
เชียงใหม่ และอุบลราชธานี โดยสร้างมรุคพ
เป็นรูปนกกัสดิลังค์ บรรจุศพในทองแก้วบนหลัง
นก มีขบวนแห่อัญเชิญศพไปยังทุ่งศรีเมือง
ก่อนเผาจะอัญเชิญร่างทรงเจ้านายลิตา(ต้องสืบ
เชื้อสายจากเจ้าเมืองอุบล) มาทำพิธีผ่านก่อน

อาหารท้องถิ่น

ปลาแม่น้ำโขง

อุบลราชธานีเป็นเมืองแห่งแม่น้ำ จึง
อุดมไปด้วยอาหารที่ทำจากปลาน้ำจืด
รสชาติดีหลายชนิด โดยเฉพาะปลา
แม่น้ำโขง เช่น ปลานิล ปลาจอก ปลา
แซ่ ฯลฯ แหล่งสำคัญอยู่ที่อำเภอ
โขงเจียม

เค็มหมากนัด/เค็มสับปะรด

อาหารพื้นถิ่นขึ้นชื่อของอุบล ทำจาก
เนื้อปลาลายหรือปลาเทโพหั่นเป็นชิ้น
ยาวๆ นำมาผสมกับสับปะรด (หมากนัด
หรือ บักนัด) ตองในน้ำเกลือบรรจุ
ขวดแก้ว นำมาปรุงอาหารได้หลาย
ประเภท ทั้งยำ ทาน รับประทานกับ
ผักสด

หมุยอ/กุนเชียง

มีชื่อเสียงในด้านรสชาติไม่แพ้ที่อื่น
เพราะทำโดยชาวญวนเป็นส่วนใหญ่ มี
ขายทั่วไปในตลาดตัวเมืองอุบลราชธานี
โดยเฉพาะบริเวณถนนศรีนครินทร์

ข้าวเกรียบปากหม้อญวน

ส่วนประกอบหลักคือแผ่นแป้งบางๆ ที่
นึ่งสุกแล้วห่อไส้ที่ทำจากหมูสับ หมูยอ
หั่นเป็นชิ้นเล็ก ต้นหอม หรือจะใช้
แผ่นข้าวเกรียบว่าวห่อไส้แทนแผ่นแป้ง
ก็ได้ นำมาตัดเป็นคำๆ รับประทานกับ
น้ำจิ้ม

ต้มเส้น/ก้วยจี่บ

ต้มเส้นเป็นอาหารญวน ส่วนประกอบ
หลัก คือ รุนเส้น น้ำซุบ น่องไก่ หมูยอ
ปรุงรสแบบก้วยเตี่ยว ส่วนก้วยจี่บ
แตกต่างจากภาคกลางเพราะลักษณะ

เป็นเส้นเล็กๆ กลมๆ นำมาต้มส่วนผสม
อื่น คล้ายกับต้มเส้น ทารับประทานได้
ทั่วไปตามตลาดในเมืองและอำเภอ
ต่างๆ

ผ้าทอเมืองอุบล

งานหัตถกรรมที่ขึ้นชื่อ ในด้านความ
งดงามละเอียดปราณีต ในอดีตเคย
เป็นผ้าสำหรับเจ้านายในราชสำนักที่
กรุงเทพฯและเจ้านายเมืองอุบล มีทั้งผ้า
อินไหมเงินไหมคำ ผ้าชั้นมุก ผ้าชั้นมับไม
หรือมับมาย ผ้าชั้นทิว ผ้าชั้นมัดหมี่หรือ
ผ้าหมี่ ผ้าเปียง ผ้าหมี่ ผ้าสรง ผ้าขาวม้า
และตุง ปัจจุบันมีการนำลายเก่าแก่ คือ
“ลายกนกบัว” มาประยุกต์เป็นลวดลาย
ผ้าประจำจังหวัด หาซื้อได้ตามร้านขาย
ของที่ระลึกแถวถนนเขื่อนธานี สหกรณ์
หมู่บ้านปะอาว

เที่ยว อุบลราชธานี

เขื่อนอุบลราชธานีศรีวนาลัย
ดินแดนแห่งพุทธศาสนาและอารยธรรม
ทุ่งศรีเมือง วัดทุ่งศรีเมือง
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี
วัดศรีอุบลรัตนาราม วัดแจ้ง
วัดมหาวนาราม วัดสุปฏิหารามวรวิหาร
วัดหนองบัว วัดหนองป่าพง วัดบ้านนาชาติ
พิพิธภัณฑ์เปิดบ้านก้านเหลือง
บ้านปะอาว วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์

เลาะเลียบริมโขง
จุดบรรจบแห่งสายน้ำ อุทยานธรรมอีสาน
แม่น้ำสงคราม เส้นทางล่องเรือเลียบริมแม่น้ำโขง
เสาเฉลียง ภาพเขียนสีที่ผาแต้ม
สวนหิน-ทุ่งคอกไม้ น้ำตกสร้อยสวรรค์
น้ำตกแสงจันทร์ น้ำตกทุ่งนาเมือง อุทยาน

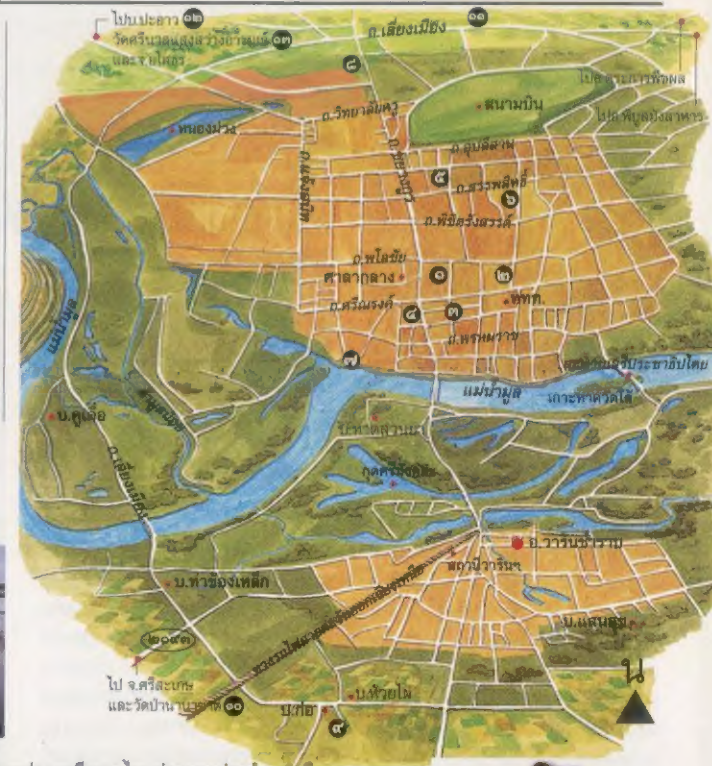
เที่ยวป่าดงนาทามริมด่านน้ำโขง
ชมพระอาทิตย์ขึ้นก่อนใคร
ธรรมชาติแห่งผืนป่าดงนาทาม
เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ
อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ ชมธรรมชาติ
ด่านน้ำมูล ศูนย์กลางวัฒนธรรม
ดอนตะนะ แก่งตะนะ น้ำตกศาลาโค่น อำเภอ
เขื่อนสิรินธร ตลาดชายแดนช่องเม็ก แก่งสะพือ
วัดภูพานแก้ว วัดสระแก้ว ตลาดเก่าพิบูล

อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย
ป่าสมบูรณ์ผืนสุดท้าย
ใบเหือกเขาแคนใต้
น้ำตกห้วยหลวง สวนหิน-ทุ่งคอกไม้
จุดชมวิวทัศนียภาพต่าง
เส้นทางศึกษาธรรมชาติ
รูปสลักนารายณ์บรรทมสินธุ์
ปราสาทบ้านเบ็ญ

ดินแดนแห่งพุทธศาสนาและอารยธรรม

- ๑ พังศรีเมือง
- ๒ วัดพังศรีเมือง
- ๓ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี
- ๔ วัดศรีอุบลรัตนาราม
- ๕ วัดแจ้ง
- ๖ วัดมหาวนาราม(วัดป่าใหญ่)
- ๗ วัดสุปฏิหารามวรวิหาร
- ๘ วัดหนองบัว
- ๙ วัดหนองป่าพง
- ๑๐ วัดบ้านนาชาติ
- ๑๑ พิพิธภัณฑ์เปิดบ้านก้านเหลือง
- ๑๒ บ้านปะอาว
- ๑๓ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์

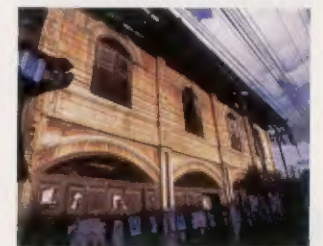
แม่น้ำมูล เปรียบเสมือนแม่น้ำเจ้าพระยาแห่งภาคอีสาน ไหลผ่านระหว่างอำเภอเมือง และอำเภวารินชำราบที่กลายเป็นเมืองแฝดคล้ายกรุงเทพฯ และธนบุรี มีสะพานเสรีประชาธิปไตย เชื่อมวิถีชีวิตผู้คนสองฝั่ง ฝั่งอำเภวารินชำราบ คือ ศูนย์กลางการคมนาคมทางรถไฟ ย่านการค้าดั้งเดิม มีอาคารบ้านเรือนเก่าแก่ลักษณะแบบไทย จีน ลาว ญวน ขณะที่ฝั่งตัวเมืองอุบลราชธานี คือ ศูนย์กลางเศรษฐกิจ การศึกษา พุทธศาสนา ที่มีฝั่งเมืองคล้ายกับเกาะรัตนโกสินทร์ รายล้อมด้วยวัดทั้งดงม ตลาดเช้าริมแม่น้ำมูลเข่งเช่นตลาดปากคลองตลาด พื้นที่รอบนอกคือแหล่งชุมชนโบราณบ้านก้านเหลือง แหล่งงานหัตถศิลป์ที่บ้านปะอาว นี่คือภาพชีวิตที่มีเสน่ห์ของเมืองแม่น้ำ สองฟากฝั่งลำน้ำมูล

สถานีรถไฟฝั่งอำเภวารินชำราบ

ตลาดเช้าริมแม่น้ำมูล

อาคารเก่าทางฝรั่งเศส

ข้าวของเครื่องใช้ อุปกรณ์หาลามากมายในตลาดเมืองอุบลราชธานี

สถูปลักษณะเทียนพราหมณ์กลางทุ่งศรีเมือง

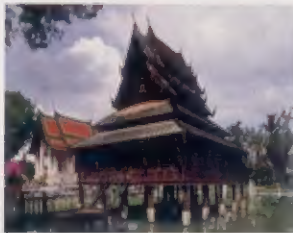

๑ ทุ่งศรีเมือง

"สนามหลวง" แห่งเมืองอุบลเดิมคือที่นาและที่เผาศพเจ้านายเมืองอุบล ปัจจุบันคือสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนและสถานที่จัดเทศกาลลงนามบุญต่างๆ ภายในมีสิ่งสำคัญมากมาย ทั้งศาลหลักเมือง ที่สร้างขึ้นใน ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ อนุสาวรีย์แห่งความดี (Monument of Merit) ที่ทหารเชลยศึกในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ สร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงคุณความดีของชาวอุบลที่ให้การช่วยเหลือพวกตน อนุสาวรีย์พระประทุมวรราชสุริยวงศ์ (หัวดำผง) เจ้าเมืองอุบลคนแรก อนุสาวรีย์พระเถระสำคัญ ปฎิมากรรมร่วมใจไปข้างหน้า แสดงถึงมิตรภาพความเป็นพี่น้องสมานฉันท์ระหว่าง ๔ ประเทศ คือ ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

ภาพจิตรกรรมแสดงวิถีชีวิตท้องถิ่นอีสาน

หอไตรกลางน้ำ

๒ วัดทุ่งศรีเมือง

ตั้งอยู่ที่ถนนหลวงใกล้กับทุ่งศรีเมือง สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ สิ่งที่น่าสนใจคือ จิตรกรรมฝาผนัง หรือ ฝาแต้ม ภายในพระอุโบสถได้รับการยกย่องว่างดงามและมีคุณค่าอย่างยิ่ง เขียนโดยช่างท้องถิ่นที่รับอิทธิพลศิลปรัตนโกสินทร์ มาประยุกต์เป็นของตนเอง เขียนเรื่องพุทธประวัติ พระเวสสันดรชาดกและสังข์ศิลป์ชัย แต่ภาพที่โดดเด่นที่สุด คือ ภาพวิถีชีวิตชาวบ้านท้องถิ่นอีสาน ประเพณีการเล่น คนตรี เสือผ้า การแต่งกายทรงผม ขนชาติต่างๆ หอไตรกลางน้ำ สร้างด้วยไม้รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นบ้านอีสานที่สง่างามและเรียบง่ายแต่ลงตัวด้วยการผสมผสานระหว่างอาคารเรือนฝาประกน และตู้พระธรรมลงรักปิดทองศิลปะแบบไทยภาคกลาง หลังคามีช่อฟ้าใบระกาแบบไทย แต่ซ้อนกันหลายชั้นแบบศิลปะพม่า หน้าบันแกะสลักลวดลายงดงามศิลปะแบบลาว จึงได้รับรางวัลด้านการอนุรักษ์ดีเด่นในปี พ.ศ. ๒๕๒๗

ปฎิมากรรมที่สื่อถึงมิตรภาพของไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

คันทวยรูปพญานาค

ลวดลายแกะสลักที่หน้าบันของหอไตร

๓

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี เป็นเสมือนคลังสมบัติ เก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานโบราณวัตถุของจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียงตั้งอยู่บนถนนเขื่อนธานี ในอาคารทรงปั้นหยา ซึ่งเดิมใช้เป็นศาลากลางจังหวัด ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี ภายในจัดแสดงเรื่องราวท้องถิ่นเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติการตั้งเมือง โบราณวัตถุ หัตถกรรมพื้นบ้าน การละเล่นพื้นเมืองและเครื่องใช้เจ้าเมืองอุบล เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. (๐๔๕) ๒๕๕๐๗๐

๔ วัดศรีอุบลรัตนาราม (วัดศรีทอง)

พระอารามหลวงตั้งอยู่บนถนนอุปราชาข้างศาลากลางจังหวัด สิ่งที่น่าสนใจคือ พระบุษราคัม พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มือเมืองอุบลราชธานี ลักษณะปางมารวิชัย สร้างจากแก้วลิกนุราชคัมภีร์เหลืองที่หายากมีสกุลช่างเชียงแสน พระบุษราคัม เป็นมรดกตกทอดกันมา จากเจ้าปางคำ แห่งเชียงรุ่งต้นกำเนิดเชื้อสายเจ้าเมืองอุบล ในอดีตใช้เป็นองค์พระในพิธีขอฝน ปัจจุบันทุกวันสงกรานต์จะอัญเชิญองค์พระแห่ไปรอบเมืองให้ประชาชนได้นมัสการและสรงน้ำ

๕ วัดแจ้ง

อยู่บนถนนสรรพสิทธิ์ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๐ สมัยรัชกาลที่ ๕ สิ่งที่น่าสนใจคือ สิมไม้แก้ว (สิมหมายถึงพระอุโบสถในภาษาอีสาน) ลักษณะสถาปัตยกรรมท้องถิ่นสวยงามสมบูรณ์แบบฝีมือการแกะสลักของช่างพื้นบ้านชั้นสูง ทั้งคันทวยไม้รูปพญานาค หน้าบันรวงผึ้ง และปีกนกที่แกะสลักรูปคอกบัวสัมพันธ์กับชื่อเมืองอุบล

๖ วัดมหาวนาราม (วัดป่าใหญ่)

อยู่ที่ถนนสรรพสิทธิ์ เดิมชื่อวัดหลวงมณีโชติศรีสวัสดิ์ แต่ชาวบ้านนิยมเรียกว่าวัดป่าใหญ่ เพราะสภาพแวดล้อมเป็นป่าทึบ สิ่งที่น่าสนใจ คือ พระเจ้าใหญ่อินทร์แปง พระพุทธรูปปางมารวิชัยสร้างโดยเจ้าเมืองอุบล เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียง ทุกปีในวันสงกรานต์จะมีการสรงน้ำและปิดทองพระเจ้าใหญ่อินทร์แปง วัดมหาวนารามเป็นวัดแรกที่นำพิธีถวายข้าโอกาส เลกวัด ธรณีสงฆ์แบบล้านช้างมาใช้ และเป็นวัดเดียวที่ยังอนุรักษ์การสวดโซน้อย โซใหญ่ ซึ่งเป็นการสวดมนต์แบบอีสานโบราณไว้

เด็ก กำลังเรียนพุทธศาสนาที่วัดสุปฏิหารมวรวิหาร

๓๗ วัดสุปฏิหารมวรวิหาร

วัดธรรมยุติวัดแรกของภาคอีสานและพระอารามหลวงแห่งแรกในจังหวัดอุบลราชธานี สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๖ โดยรัชกาลที่ ๔ ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ร่วมด้วย และพระราชทานชื่อวัดว่า "สุปฏิหาร" แปลว่า "ผ่องใส" เพราะตัววัดตั้งอยู่บริเวณคู่งน้ำริมฝั่งแม่น้ำมูล สิ่งที่น่าสนใจ คือ พระอุโบสถ ศิลปะผสมผสานไทย จีน ยุโรป หน้าบันเป็นลวดลายปูนปั้นประดับกระจก เสาลักษณะแบบโรมัน ด้านหน้ามีรูปปั้นสิงห์โตสองตัว ภายในประดิษฐานพระสัพพัญญูเจ้า พระพุทธรูปปางมารวิชัยทั้งดงาม

หอศิลปวัฒนธรรม อยู่ติดกับพระอุโบสถภายในเก็บรักษาโบราณวัตถุเก่าแก่ เช่น เสาหิน ศิลารึก และชิ้นส่วนทับหลังที่นำมาจากแก่งสะพือ

๓๘ วัดหนองบัว

อยู่บนทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ขานเมืองอุบลราชธานี ภายในวัดมีสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ คือ พระธาตุเจดีย์ศรีมหาโพธิ์จำลองแบบมาจากเจดีย์พุทธคยาที่ประเทศอินเดีย สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นวัดเดียวในภาคอีสานที่มีเจดีย์ลักษณะเช่นนี้

๓๙ วัดหนองป่าพง

อยู่ที่บ้านก่อ ตำบลโนนโท อำเภอนาหวา ก่อนตั้งโดยพระอาจารย์หลวงพ่อบุชา สุภัทโท พระชื่อดังสายวิปัสสนาพื้นทีประมาณ ๓๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ท่ามกลางป่าที่ร่มรื่นน้ำที่มีต้นพวงขึ้นอยู่ทั่วไป

เป็นที่มาของชื่อวัด บรรยากาศร่มเย็นเหมาะแก่การเล่าเรียนพระธรรมวินัย ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน เป็นต้นแบบวัดป่าสายหลวงพ่อบุชา ซึ่งมีสาขามากที่สุดเกือบ ๒๐๐ แห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด คือ

สถาปัตยกรรมร่วมสมัย ผสมผสานกับศิลปะท้องถิ่นอีสานพระอุโบสถแบบสมัยใหม่เอื้อประโยชน์ใช้สอย พื้นยกสูงเป็นดั่งเก็บน้ำฝน ภายในมีภาพแกะสลักวัตรปฏิบัติของหลวงพ่อบุชาและพิพิธภัณฑ์จัดแสดงโบราณวัตถุ เครื่องทองเหลือง ผ้าทอมืองอุบล หุ่นขี้ผึ้งหลวงพ่อบุชา ส่วนองค์เจดีย์บรรจุอัฐิหลวงพ่อบุชา มีรูปแบบสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างอีสานกับล้านช้าง

ปากทางเข้าสู่วัดบ้านนาชาติ

๔๐ วัดบ้านนาชาติ

อยู่ที่บ้านนาหวาย อำเภอนาหวาสร้างเป็นสาขาที่ ๑๙ ของวัดหนองป่าพง สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เดิมชื่อ "วัดป่าอเมริกาवास" ตัววัดสร้างแบบเรียบง่าย อยู่กลางป่าที่บรรยากาศร่มเย็น พระภิกษุสงฆ์ทั้งหมดเป็นชาวต่างประเทศที่มาบวชจำพรรษา เพื่อศึกษาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พระภิกษุในวัดจะพูดภาษาไทยและสวดภาษาบาลีได้เป็นอย่างดี เคารพครัดในพระธรรมวินัยจึงเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวบ้านทั่วไป

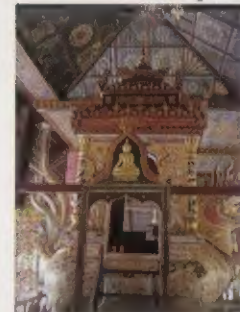

๔๑ พิพิธภัณฑ์เปิดบ้านก้านเหลือง

อยู่ที่บ้านก้านเหลือง อำเภอมือง เป็นชุมชนโบราณตั้งอยู่บนเนินดินขนาดใหญ่ สันนิษฐานว่าเป็นชุมชนสมัยโลหะตอนปลายมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ขุดพบโบราณวัตถุมากมาย เช่น ลูกปัด เครื่องปั้นดินเผา กระพรวนสำริด ขวานเหล็ก และ แกลบข้าว

๔๒ บ้านปะอาว

อยู่ที่ตำบลหนองซอน อำเภอมือง เป็นหมู่บ้านเก่าแก่กว่า ๒๐๐ ปี บรรพบุรุษอพยพมาจากเมืองหนองบัวลุ่มภู บ้านปะอาวมิงงานทองเหลืองที่ขึ้นชื่อ เพราะเป็น "การหล่อทองเหลือง" ด้วยกรรมวิธีแบบโบราณที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ โดยมีพ่อทอง ล้อมวงค์ เป็นหัวหน้ากลุ่มถ่ายทอดแก่คนรุ่นใหม่ในหมู่บ้าน ส่วนผู้หญิงก็รวมกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ที่งดงาม

๔๓ วัดศรีนวลแสงสว่างอารมณ์

อยู่ที่บ้านชีทวน ตำบลชีทวน อำเภอน้ำขุ่น เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ แหล่งโบราณคดีสำคัญ มีศิลปกรรมที่น่าสนใจ คือ

ธรรมาสถูปาลิขิตหินบุษบก ศิลปะแบบญวน สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๔-๒๔๗๐ โดยช่างชาวญวน ตามคติความเชื่อเรื่องสิงห์ทาสย์บัลลังก์ ลักษณะตัวสิงห์ ปราสาท หลังคาทรงมณฑป เป็นฝีมือผสมผสานของช่างญวนที่รับอิทธิพลฝรั่งเศส และที่เพดานหอแจก (ศาลาการเปรียญ) เหนือธรรมาสถูปามีรูปแต้ม (ภาพเขียนสี) ทั้งดงามฝีมือช่างญวน

แม่น้ำสองสี

หรือตอนคานปากแม่น้ำมูลอยู่ในเขตบ้านเวินบึก นั่งเรือจากตัวอำเภอโขงเจียมประมาณ ๕ นาที เป็นจุดที่แม่น้ำสองสายมาบรรจบกัน คือ “แม่น้ำโขงสีปูนแม่น้ำมูลสีคราม” ในเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่เห็นความแตกต่างของสีน้ำได้ชัดเจนที่สุด จุดที่สามารถชมทิวทัศน์แม่น้ำสองสีที่สวยงาม คือ บริเวณปากแม่น้ำมูลที่บ้านเวินบึกหรือท้ายเขื่อนปากมูล บริเวณแม่น้ำโขงหน้าวัดโขงเจียมและที่หมู่บ้านหัวหมาก

เขื่อนปากมูล

บริเวณปากแม่น้ำมูลก่อนไหลลงสู่น้ำโขง

ความงามของเขื่อนปากมูล

เส้นทางท่องเที่ยวเรือเลียบแม่น้ำโขง

นอกจากธรรมชาติและทัศนียภาพที่งดงามแล้ววิถีชีวิตชุมชนริมน้ำที่ยังชีพด้วยการจับปลาในแม่น้ำโขง สร้างสรรค์งานหัตถกรรมจักสาน ทอผ้า คือสิ่งที่สัมผัสได้จากการล่องเรือไปตามลำน้ำโขง ฤดูกาลที่เหมาะสมในการล่องเรือคือ ช่วงฤดูหนาวถึงฤดูร้อนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเมษายน เส้นทางล่องเรือเลียบแม่น้ำโขงมีหลายเส้นทาง คือ เส้นทางจากที่ว่าการอำเภอโขงเจียมหาดวิจิตรา(ผาแต้ม) ชมทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำ แวะชมภาพเขียนสีที่ผาแต้มระยะเวลาไปกลับ ๒ ชั่วโมง ติดต่อได้ที่ โทร.(๐๔๕) ๓๕๐๐๐๕, (๐๐) ๙๐๗-๓๔๔๗ เส้นทางจากวัดโขงเจียม-ลำน้ำมูล มีเรือของชาวบ้านจอดอยู่ใกล้วัดโขงเจียม บริการพาล่องเรือชมแม่น้ำสองสีและข้ามฟากไปฝั่งลาว

เส้นทางแม่น้ำสองสี-แก่งตะนะ-บ้านเวินบึกชมทัศนียภาพลำน้ำโขงวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำและงานหัตถกรรมของชาวบลูที่บ้านเวินบึกใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมงครึ่ง ติดต่อได้ที่ โทร.(๐๔๕) ๓๕๐๐๗๔ ๓๕๐๐๗๔ เส้นทางหมู่บ้านปากลา-หมู่บ้านคันทำเกวียน ชมทิวทัศน์สองฟากฝั่งแม่น้ำโขง จากหมู่บ้านปากลาถึงหมู่บ้านคันทำเกวียน ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ติดต่อได้ที่หมู่บ้านปากลาหรือหมู่บ้านคันทำเกวียน

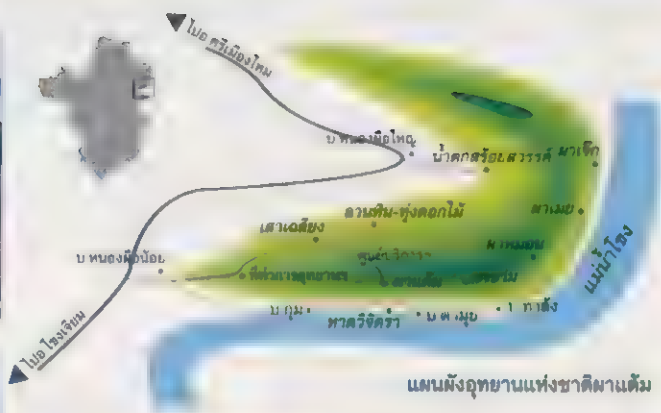

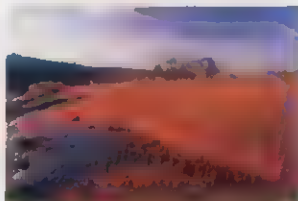
๒๕๔

อุทยานแห่งชาติผาแต้ม แหล่งอารยธรรม ภาพเขียนสี

อุทยานแห่งชาติผาแต้มมีพื้นที่ประมาณ ๓๔๐ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอโขงเจียม ศรีเมืองใหม่และโพธิ์ไทร ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและเนินเขามีหน้าผาสูงชันซึ่งเกิดจากการแยกตัวของผิวโลก สภาพทั่วไปเป็นป่าเต็งรัง มีพืชพันธุ์หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ มีโบราณสถานหรือสิ่งก่อสร้างที่มิได้ดกลักษณะสมัยใหม่ขึ้นอยู่หลายชนิด บริเวณที่ทำกาอุทยานฯ ที่บ้านลานกวางของภูผามาศ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้บริการข้อมูลและจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกจากหมู่บ้านรอบๆ มีร้านค้า ร้านอาหาร แต่ยังไม่มียานพาหนะให้บริการ ผู้ที่ต้องการพักผ่อนต้องเตรียมอุปกรณ์มาเองและกางเต็นท์ในบริเวณที่อุทยานฯ จัดไว้ สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร (๐๔๕) ๒๔๙๗๔๐ แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในอุทยานฯ ได้แก่

แผนผังอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

๒๕๕

เสาเฉลียง

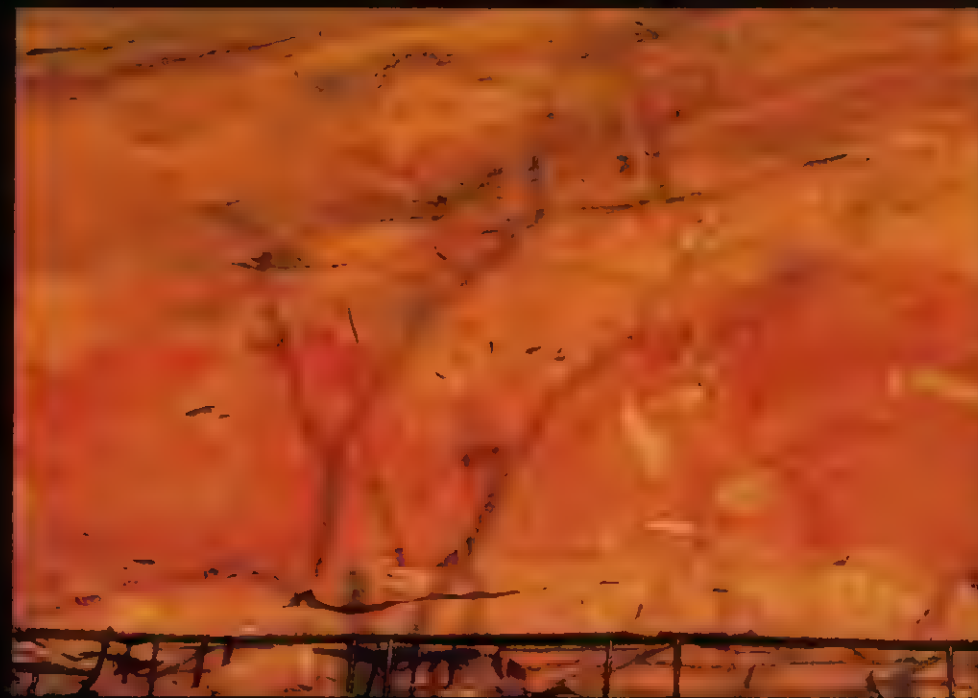
อยู่ก่อนถึงผาแต้มประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นหินตั้งชันชันกันโดยธรรมชาติ ลักษณะคล้ายร่มหรือดอกเห็ดซึ่งเกิดจากการวิวัฒนาการของหินทราย ๒ ยุคสมัย ผ่านการกัดเซาะของน้ำ ลม และแสงแดด ประกอบกับการยุบตัวและยกตัวของเปลือกโลก ชาวชนเผ่าลี้ภัยและต้นทางทางธรรมชาติทำให้ตะกอนหินทรายแข็งตัวขึ้น เกิดระดมการรวมธรรมชาติทั้งดงาม โดยสลับสลับหินด้านล่างวิวัฒนาการจากหินทรายยุคใดในสมัยราว ๑๔๐ ล้านปีมาแล้ว ส่วนที่เป็นร่มหรือดอกเห็ดตอนบนเป็น

หินทรายในยุคถัดมา คือยุคครีเตเชียส หินสองส่วนนี้จึงแยกกันโดยไม่ได้เป็นเนื้อเดียวกัน เพราะเกิดในยุคต่างสมัยกัน ลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นทั่วบริเวณแนวภูเขาหินทรายในภาคอีสาน เช่น ชะ, สวญ ที่ยังถนัดดิน เรียกว่าหินที่คล้ายดอกเห็ดนี้ว่า "เสาเฉลียง" หมายถึง เสาหิน"ก่อนที่จะเพี้ยนมาเป็น "เสาเฉลียง" ในปัจจุบัน

๒๕๖

ภาพเขียนสีที่ผาแต้ม

ผาแต้มอยู่ที่บ้านกุ่มและบ้านหนองผือใหญ่ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอโขงเจียม เป็นหน้าผาหินทราย ส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูพาน ขนานไปตามแนวแม่น้ำโขง จากอุทยานฯ มีทางเดินจากด้านบนลงไปยังภาพเขียนสียุคก่อนประวัติศาสตร์ อายุไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ปี ที่เรียงรายติดต่อกันตั้งแต่ ผาแต้ม ผาหมอน ผาเมฆ ผาเจ็ก บางแห่งก็เป็นภาพสลักภาพลงในเนื้อหิน จากบริเวณผาแต้มจะมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามที่อยู่ตรงข้ามได้ชัดเจน เป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงามอีกจุดหนึ่ง

ภาพเขียนสีที่ผาแต้ม บ้านกุ่มและบ้านหนองผือใหญ่

โดยคือกลุ่มคนบนเทือกเขาสูงฝั่งไทยและลาวมีความสัมพันธ์ทางสังคม เศรษฐกิจ วิถีการรวม รวมกันกับเพื่อประกอบพิธีกรรมเพื่อความอุดมสมบูรณ์ (Fertility Ritual) บริเวณผาแต้ม เพราะบริเวณนี้เป็นหน้าผาที่คนลาวและคนไทโบราณได้มาอาศัยกันโดยรอบสายงาน สมมติกันมาหลายทอดให้เกิดความรู้สึกสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ภาพเขียนสีบนหน้าผาที่ผาแต้มและที่อื่นข้างขึ้นคือการร่วมกันอ่อนน้อมและบังคับสิ่งนอกเหนือธรรมชาติให้บังคับตามความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่อาหารการกินและการกิน ภาพที่พบอยู่ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ราว ๓,๐๐๐-๒,๐๐๐ ปี มีทั้งหมดประมาณ ๓๐๐ ภาพ ประกอบด้วยภาพสัตว์ขนาดใหญ่ เช่น ช้าง ปลา เต่า สุนัข ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์การล่า ภาพสัญลักษณ์ ภาพคน และภาพมือเขียนด้วยดินแดงด้วยเทคนิคการพ่น หรือทาบ ภาพเขียนสี

เหล่านี้เปรียบเสมือนบทบันทึกประวัติศาสตร์ที่บรรพชนลาวได้ทิ้งไว้ให้คนรุ่นหลังได้ค้นหาความหมาย...

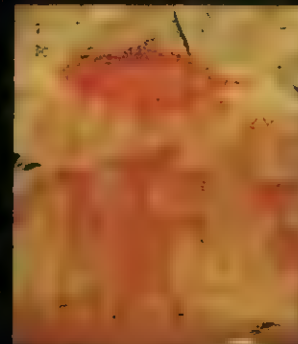
ภาพฝ่ามือแดง แสดงถึงการมีส่วนร่วมในพิธีกรรมจึงพบภาพของคนที่ชำนาญและเขียนไม่เป็นที่เด็กและผู้ใหญ่ปะปนกัน

ภาพคนขี่คน สะท้อนถึงการมีคนเป็นจุดศูนย์กลางและความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสภาพแวดล้อม แม่น้ำโขงและป่าผาแต้มโขง

ภาพปลาขนาดใหญ่ สันนิษฐานว่าเป็นปลาน้ำจืดในแม่น้ำโขง

ภาพสัญลักษณ์ที่ขี้กบไม่มา อาจหมายถึงเมฆ สุนัข หรือสิ่งนอกเหนือธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภาพลาย นาค สัญลักษณ์แห่งน้ำของชนบนลุ่มแม่น้ำโขง

ภาพที่ผาหมอน สะท้อนถึงการมีสัตว์เลี้ยงและการเพาะปลูก

ทุ่งนาไม่หลากหลายสีบนลานหินกว้าง

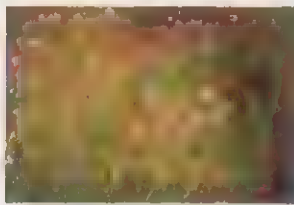

ดอกเอนข้าบนลานหินในอุทยานฯ

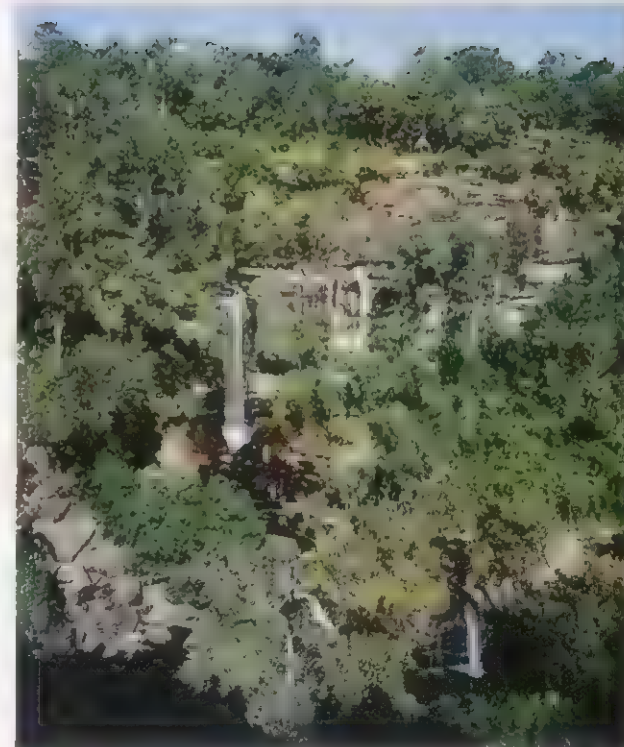

ลานหิน-ทุ่งดอกไม้

ช่วงปลายฝนต้นหนาวราวเดือนกันยายน ธันวาคม พลานหินหรือลานหินใน อุทยานฯ จะกลายเป็นทุ่งดอกไม้ป่า หลากสีสัน เช่น ดุสิตา สร้อยจันทร์ สร้อยสุวรรณา ดาวดิน ญ่าบัว ฯลฯ

แอ่งน้ำที่เกิดจากการกระทำของธรรมชาติ
จะจมน้ำตามลานหิน

น้ำตกแสงจันทร์

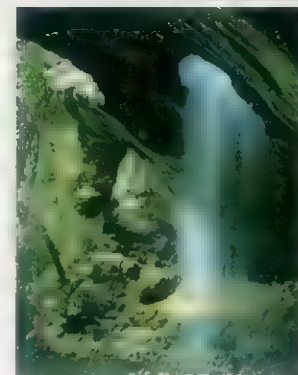
เส้นทางเที่ยวน้ำตก

๑ น้ำตกร้อยสวรรค์

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่สวยงาม มีน้ำไหลตลอดปี เกิดจากสายน้ำ ๒ สาย คือ ห้วยไผ่ไหลจากหน้าผาสูงชัน ส่วน ห้วยสร้อยไหลมาตามช่องเขาที่เป็น หน้าผากว้างคนละด้านมาบรรจบกัน คล้ายสายสร้อย ก่อนไหลลงสู่แอ่งน้ำ ไชย ด้านบนมีลานหินและดอกไม้ป่า นานาพันธุ์สามารถมองเห็นทั่วทัศนย์ แอ่งน้ำ ไชย ผืนป่าและหน้าผาหินมี ลาวได้ชัดเจน

๒ น้ำตกแสงจันทร์ (น้ำตกกรู)

เป็นน้ำตกขนาดเล็กแต่มีลักษณะพิเศษ คือ สายน้ำจากลำห้วยทำล้งไหลลด ตกลงมาผ่านหน้าผาที่เป็นปล่องหิน คล้ายรูสู่เบื้องล่าง จึงเรียกว่า "น้ำตกกรู" สายน้ำที่ไหลตกกระทบปล่องหินสาด กระเซ็นคล้ายแสงจันทร์ที่สาดส่องลง มาบนพื้นโลก จึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "น้ำตกแสงจันทร์"

น้ำตกแสงจันทร์

๓ น้ำตกทุ่งนาเมือง

น้ำตกขนาดกลางไหลตึงจากหน้าผา หินสูงชันลงสู่หุบลำธารด้านล่าง บริเวณโดยรอบมีดอกไม้ต่างๆมากมาย อยู่ใกล้กับหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ด้าน ท่าเกวียน

รูปหล่อพระพุทธรูปใน หน้าเพิงถ้ำปฏิบัติธรรมของหลวง

เพิงผาและลานหินกว้างบนยอดภูหล่น

พระอุโบสถรูปทรงคล้ายเสาชิงช้าที่วัดภูหล่น

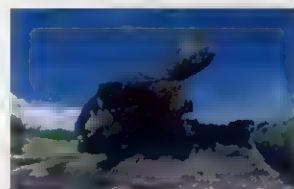

ภูหล่น

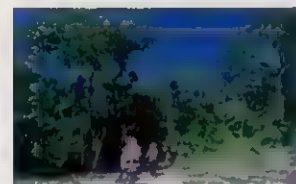
อยู่ที่ตำบลสงยาง อำเภอศรีเมืองใหม่ เป็นภูเขานาขนาดย่อมมีต้นไม้ปกคลุมสลับ กับโขดหินน้อยใหญ่ ด้านล่างเป็นที่ตั้ง ของวัดภูหล่น ส่วนด้านบนเป็นลานหิน กว้าง มีเพิงหินซึ่งเป็น "พระบรมมหาราช วิปัสสนากรรมฐาน" หรือสถานที่ศึกษา ปฏิบัติธรรมแห่งแรกของพระอาจารย์ มั่น ภูริทัตตะเถระ บรรพชาจากเจียงมอ มีศาลาการเปรียญและพระอุโบสถ ที่สวยงามตั้งอยู่ มีประชาชนขึ้นไป นมัสการและปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ จาก บริเวณนี้มองออกไปจะเห็นทั่วทัศนย์ แนวเทือกเขาหัวดัดและพื้นที่นาของ ชาวบ้านด้านล่างได้ชัดเจน

ป่าดงนาทามอยู่ทางเหนือของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ด้านตะวันออกสุดของผืนผาขนาบติดกับแม่น้ำโขง มีพื้นที่ประมาณ ๔๔ ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับกับภูเขาหินทราย มีหน้าผาสูงชันริมแม่น้ำ มีผาหินหินหรือลานหิน เสาเฉลียง และแท่งหินรูปร่างแปลกตากระจายอยู่ทั่วไป สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง แทรกด้วยป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง และป่าสนสองใบ ในช่วงปลายฝนต้นหนาวจะมีดอกไม้บานสะพรั่งเต็มลานหิน

หินเต่าถมจันท

น้ำตกดึก

ภาพเขียนสี ที่โถงงันแด้ม มาวัดภู
อาวนท์ และถ้ำฝ่ามือแดง

เส้นทางที่ ๐ วัดถ้ำปาฎิหาริย์-
น้ำตก ห้วยพอก

หน้าผาริมโขง มีหลายแห่ง ได้แก่
ผาชนะได ผากำป๋น ผาหินแตก ผาจอม
ก้อม ผาแดง ผาหินฝน และผาชะพิด
เป็นจุดชมทิวทัศน์แม่น้ำโขง ทะเล
หมอกที่ดงคามยามเช้า ชมพระอาทิตย์
ขึ้นก่อนใครที่ผาชนะไดจุดแรกก็เริ่ม
นับเวลาการมาเยือนแผ่นดินไทยของ
พระอาทิตย์ในแต่ละวัน

อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ

ชมธรรมชาติลำน้ำมูล ศูนย์กลางวัฒนธรรม

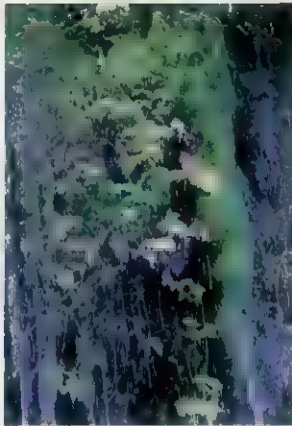
อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ มีพื้นที่ประมาณ ๔๐ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอสิรินธรและบางส่วนของอำเภอโขงเจียม ภูมิประเทศทั่วไปเป็นภูเขาสูงลาดชันลงมาทางด้านแม่น้ำโขงและแม่น้ำมูล พื้นที่อุทยานฯ มีแนวจรดแม่น้ำถึง ๒ สาย ทำให้อากาศเย็นสบายตลอดปีไม่ร้อนหรือหนาวจัดเกินไป สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรังหรือป่าแดง ต้นไม้ค่อนข้างแคระแกร็น บางส่วนเป็นทุ่งหญ้า

แก่งตะนะ แก่งหินใหญ่กลางลำน้ำมูล เป็นฝายธรรมชาติ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน แหล่งล่องเรือ ชมทิวทัศน์ได้ชื่อว่าเมืองหลวงของปลา เดิมชื่อ "แก่งมรณะ" เพราะมีเรือล่มบริเวณนี้บ่อยครั้ง เนื่องจากกระแสน้ำเชี่ยวกราก ไหลเชี่ยวและอันตรายได้แก่ ลานหินกว้างใหญ่เป็นอันตรายที่นักท่องเที่ยว และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว ติดต่อได้ที่ โทร (๐๙๕) ๒๔๙๔๐๒, ๔๔๓๒๐๒

๓ น้ำตกคาดโดน

เกิดจากลำห้วยคาดโดนไหลผ่านลานหินสูงที่ลุ่ม เกิดเป็นแอ่งน้ำสามารถลงเล่นน้ำได้ด้านบนเป็นพลาญหินกว้างรอบๆเป็นป่าไม้และดอกไม้มีนานาพันธุ์

๔ ถ้ำพระ

(ถ้ำภูหมาน/ถ้ำปราสาท) อยู่ใกล้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีทางเดินลงสู่ถ้ำพระ บริเวณนี้เป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ ภายในถ้ำพบศิลาจารึกอักษรปัลลวะและแท่นศิวิลิ่งอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓ ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี ใกล้ๆกับถ้ำพระยังมีน้ำตกจากที่ที่ไหลย้อยลงสู่แม่น้ำมูล เหมาะแก่การเดินชมธรรมชาติ

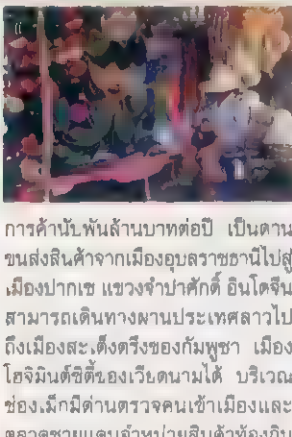
๕ เชื่อนลรีนธร

ระหว่างเส้นทางสู่อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ มีจุดแวะพักชมทิวทัศน์ที่งดงาม บริเวณทะเลสาบเหนือเขื่อนลรีนธรมีสวนหย่อมตกแต่งสวยงาม แพขายอาหาร เหมาะแก่การแวะพักรับประทานอาหาร ชมทิวทัศน์ ภาพชาวบ้านหาปลา มีบ้านพักให้บริการติดต่อได้ที่เขื่อนลรีนธร โทร. (๐๔๕) ๓๖๖๐๔๕, ๓๓๖๐๔๐-๓

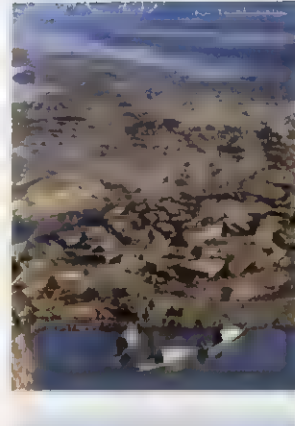

๖ ตลาดชายแดนช่องเม็ก

ช่องเม็กอยู่ในเขตอำเภอสิรินธร เดิมเป็นช่องเขาเส้นทางติดต่อไปมาระหว่างไทยกับเมืองจำปาศักดิ์ของลาวตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันก็กลายเป็นด่านการค้าชายแดนระหว่างไทย-ลาว มีมูลค่า

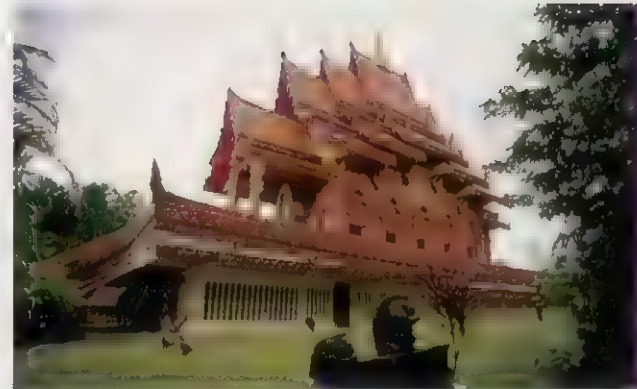

การค้าบนพื้นล้นบาทห่อปี เป็นด่านขนส่งสินค้าจากเมืองอุบลราชธานีไปสู่เมืองปากเซ แขวงจำปาศักดิ์ อินโดจีนสามารถเดินทางผ่านประเทศลาวไปถึงเมืองสะเต็งตรงของกัมพูชา เมืองโฮจิมินห์ซิตี้ของเวียดนามได้ บริเวณช่องเม็กมีด่านตรวจคนเข้าเมืองและตลาดชายแดนจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นจากประเทศลาว เครื่องใช้อุปโภคบริโภคจากประเทศไทยให้เลือกซื้อมากมาย เปิดขายทุกวันระหว่างเวลา ๐๖.๐๐-๑๔.๐๐ น.

๗ แก่งสะพือ

แก่งหินกลางลำน้ำมูล อยู่หน้าวัดสระแก้ว ในตัวอำเภอพิบูลมังสาหาร คำว่า "สะพือ" มาจากคำว่า "ซาพิด หรือ ซ่าบิด" ในภาษาส่วยแปลว่า "รูใหญ่หรือรูเหลี่ยม" เพราะเชื่อว่ามีถ้ำอยู่ใต้แก่ง บริเวณแก่งสะพือถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในสมัยโบราณ พบเศษชิ้นส่วนและซากปราสาทหินของขอมโบราณ และ "พระพือ" หรือ "หินพระนารายณ์" เทวรูปหินประทับนั่งทรงจักรทางทิศขวาและดอกบัวทางทิศซ้าย เป็นที่เคารพสักการบูชา ของชาวบ้าน มีพิธีไหว้พระพือทุกปี ปัจจุบันเคลื่อนย้ายขึ้นไปประดิษฐานไว้ในพระอุโบสถวัดสระแก้ว ปกติช่วงหน้าแล้งประมาณเดือนมกราคม-พฤษภาคมน้ำลดระดับลงจะมองเห็นแก่งสะพือได้ชัดเจน ปัจจุบันสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป น้ำมีระดับสูงขึ้นมองเห็นเกาะแก่งกลางน้ำไม่ชัดเจน

๘ วัดภูเขาแก้ว

อยู่บนเนินเขาในอำเภอพิบูลมังสาหาร ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๗ ภายในวัดมีพระอุโบสถทรงพุทธนาวาที่สวยงาม ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบทั้งหลัง เหนือบานประตูและหน้าต่างด้านใน ตกแต่งด้วยภาพปูนสูงเรื่องราวเกี่ยวกับพระธาตุสำคัญในประเทศไทย

๙ วัดสระแก้ว

ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูลบริเวณแก่งสะพือสันนิษฐานว่าเดิมเป็นโบราณสถานขอม เพราะขุดพบซากเทวาลัย ชิ้นส่วนทับหลัง ศิวลึงค์ และศิลาจารึกอักษรปัลลวะ อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ชิ้นส่วนที่พบบางอย่างนำไปเก็บไว้ที่วัดสุปฏิญนารามวรวิหาร ส่วนที่นำมาเก็บไว้ในพระอุโบสถวัดสระแก้ว คือ

๑๐ ตลาดเก่าพิบูล

ตลาดเล็กๆเชิงสะพานข้ามแม่น้ำมูลเลยขึ้นมาจากแก่งสะพือเล็กน้อย เป็นตลาดเก่าของอำเภอพิบูลมังสาหาร อาคารร้านค้า บ้านไม้แบบเก่าอยู่ริมถนน ขายสินค้า อาหาร ข้าวของเครื่องใช้ อุปกรณ์การเกษตร เครื่องมือประมง มีร้านขายชาละเปาสมาชิติอยู่ริมสี่แยก

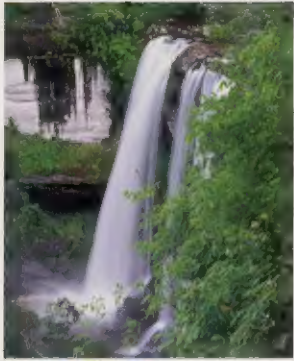
เทวรูปหิน "พระพือ"

ชิ้นส่วนทับหลังสมัยเจนละ แก่งสะพือ ลวดลายขุดอกไม้งดงาม พระพุทธรูปและเทวรูป "พระพือ" ที่นำมาจากกลางแก่งสะพือ ทุกปีทางวัดจะัญเชิญองค์พระพือจำลองออกมาให้ประชาชนได้สรงน้ำในช่วงสงกรานต์ บริเวณด้านหน้าวัดสามารถมองเห็นทัศนียภาพแก่งสะพือและแม่น้ำมูลได้ชัดเจน

หิ้งกบแห่งของฝากขึ้นชื่อของอำเภอพิบูลมังสาหาร

เชิงสะพาน เหมาะแก่การเดินเที่ยวชมวิถีชีวิต ชื้ออาหาร ของฝากที่ขึ้นชื่อ คือชาละเปาและหมิงกบแห้ง

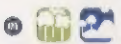
น้ำตกห้วยหลวง (น้ำตกบักเตว)

น้ำตกขนาดใหญ่สูงราว ๓๐ เมตร ไหลตกจากหน้าผาสูงชันลงสู่แอ่งน้ำใหญ่ และลานหินหาดทรายด้านล่าง มีบันไดทางลงจากศาลาชมทิวทัศน์ สู่น้ำตกด้านล่าง นอกจากนี้ยังมีน้ำตกอื่นๆที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกแก่งแม่พอง น้ำตกถ้ำบอน น้ำตกจุ่ม น้ำตกห้วยทรายใหญ่ (แก่งอีเขียว) เป็นต้น

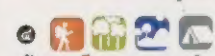
ลานหิน-ทุ่งดอกไม้

มีมากมายหลายแห่งทั้งพลาหินยาว พลาหินป่าชาด พลาหินกงเกวียน มีกลุ่มหินรูปร่างแปลกตาตั้งอยู่บนลานหินกว้าง ซึ่งในช่วงปลายฝนต้นหนาว บริเวณลานหินเหล่านี้จะประดับประดาด้วยดอกไม้ป่าสีสันสวยงาม

จุดชมทิวทัศน์ภูหินด่าง

บริเวณนี้จะอยู่สูงกว่าประเทศลาวและกัมพูชา ทำให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพความสวยงามของผืนป่าฝั่งลาวและกัมพูชาที่อยู่ต่ำลงไป สัมผัสกับทะเลหมอกที่งดงามยามเช้า โขดหินที่มีลักษณะทางธรณีวิทยาที่น่าสนใจ มีสีสันและรูปร่างสวยงามแปลกตา

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ

เป็นเส้นทางเดินสั้นๆ ระหว่างทางจะได้พบกับความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของป่าไม้ พืชพรรณ สัตว์ป่า ภูมิประเทศ มี ๓ เส้นทาง คือ

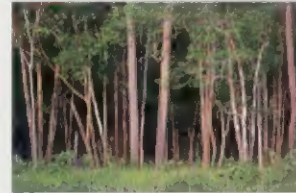
๑. เส้นทางน้ำตกห้วยหลวง เริ่มจากที่ทำการอุทยานฯ ผ่านป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้งที่สมบูรณ์ ผ่านพลาหินป่าชาด พลาหินกงเกวียน ลานหินกว้างที่เต็มไปด้วยดอกไม้ป่าหลากสีสัน ผ่านแก่งสามพันปี (มีสนสามพันปีขึ้นอยู่) แก่งกะเลา สุดปลายทางที่น้ำตกห้วยหลวง ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร

๒. เส้นทางแก่งศิลาทิพย์ เริ่มจากที่ทำการอุทยานฯ ผ่านป่าหลากชนิด ทั้งป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง จนถึงทางที่แก่งศิลาทิพย์ ระยะทางประมาณ ๒.๙ กิโลเมตร

รูปสลักรายณ์บรมมลินธุ์

แกะสลักอยู่ริมผาถ้ำ ริมฝั่งลำโดมใหญ่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาดิโคม ปัจจุบันถ้ำได้ทรุดตัวลงทำให้รูปสลักจมอยู่ใต้น้ำมองเห็นไม่ชัดเจนและอยู่ในเขตพื้นที่ความมั่นคงของทหาร ซึ่งยังไม่ปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยว ผู้ที่สนใจ ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ทหารในพื้นที่และขอเจ้าหน้าที่นำทาง

๓. เส้นทางภูหินด่าง เริ่มจากที่ทำการอุทยานฯ ผ่านป่าหลายประเภท มีโขดหินรูปร่างแปลกตามากมาย สุดปลายทางที่ภูหินด่าง ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

ปัจจุบันทางอุทยานฯ มีบ้านพักบริการ ๒ หลัง พร้อมสถานที่กางเต็นท์ บริเวณที่ทำการมีร้านค้าให้บริการอาหารทั่วไป อาหารพื้นเมือง เครื่องดื่ม สอบถามรายละเอียดได้ที่กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร.(๐๒) ๕๗๙-๔๔๔๒, ๕๗๙-๐๕๒๙ และ ๕๖๐-๔๖๙๒-๓ ต่อ ๗๒๔, ๗๒๕

ปราสาทบ้านเบญ

อยู่ที่บ้านหนองอ้อ อำเภอทุ่งศรีอุดม เป็นศาสนสถานของขอมขนาดเล็ก ประกอบด้วยปรางค์อิฐ ๓ หลัง ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงที่สร้างแยกกัน พบโบราณวัตถุทับหลังรูปนพเคราะห์หรือเทวตาประจำทิศทั้ง ๙ องค์ศิลปะเขมรแบบบาปวนและรูปแกะสลักพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณสร้างขึ้นประมาณปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๖-ต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๗ หลังสมัยเจนละปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี

"ทุ่งดอกไม้ปลายฝน"

ปลายฝนต้นหนาวราวเดือนกันยายนถึงธันวาคม ช่วงรอยต่อของอากาศปริมาณน้ำฝนลดลงความชื้นในอากาศมากขึ้น เมล็ดพันธุ์เล็กๆ ที่ขุดตัวอยู่ตามซอกหินและใต้พื้นดินกำลังเริ่มต้นวงจรชีวิตอีกครั้ง ธรรมชาติแต่งแต้มความงดงามให้ลานหินกว้างกลายเป็นทุ่งดอกไม้หลากสีสัน หลายชนิดมีชื่อพระราชทานที่เราคุ้นเคย เช่น คูลีดา (หญ้าข้าวไก่), สร้อยจันทร์ (ดอกดิน), สร้อยสุวรรณ (หญ้าสีทอง), ทิพเกสร (นกน้อย), มณีเทวา (กระดุมเงิน), เหลืองพิสมร (เอื้องเหลืองพิสมร) นอกจากนี้ยังมี แดงอุบล (เอื้องม่วง) ดอกสีแสดอมม่วง เป็นกล้วยไม้ดินที่หายาก พบตามลานหินแถบจังหวัดอุบลราชธานี ปัจจุบันกำลังได้รับการประกาศให้เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดหญ้าข้าวไก่ ดาวไถน้อย หงอนนาถ ส้มเข้าเทียนน้อย เทียนคอก หญ้ารากหอม ดาวดิน เกสรดอกย โคลงเคลง หรือเอนอ้า ผายป่า พุดป่า หัวไก่โค้ง หยาดน้ำค้าง จอกปาย ฯลฯ ดอกไม้บ้านานานานี้จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันผลิดอกเต็มท้องทุ่ง ฤดูกาลที่เหมาะสมในการชมทุ่งดอกไม้เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายนไปจนถึงสิ้นปี นักท่องเที่ยวควรใช้ความระมัดระวังในการเดินชม เพราะดอกไม้เหล่านี้มีขนาดเล็กและบอบบาง

หยาดน้ำค้าง

คูลีดา

พุดป่า

ผายป่า

จอกปาย

แดงอุบล

ข้อมูลการเดินทาง

กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี

รถยนต์

รถยนต์ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ไปสระบุรี เลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ต่อด้วยทางหลวงหมายเลข ๒๔ (โชคชัย-เดชอุดม) ไปจนถึงอุบลราชธานี หรือใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ต่อด้วยทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ ผ่านบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ เข้าสู่จังหวัดอุบลราชธานี

กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี

เครื่องบิน

มีเที่ยวบินของการบินไทยรับส่งผู้โดยสารระหว่าง กรุงเทพฯ-อุบลราชธานีทุกวัน วันละ ๒ เที่ยวบิน และ เช้าและเย็น ออกจากกรุงเทพฯ เวลา ๐๖.๔๐ น. และ ๑๙.๓๕ น. และออกจากอุบลราชธานีเวลา ๐๘.๓๐ น. และ ๑๙.๓๕ น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานการบินไทย (กรุงเทพฯ) โทร.(๐๒) ๒๔๐-๐๖๖๐, ๖๒๔-๒๐๐๐ ต่อ ๑๕๖๖ หรือสำนักงานการบินไทยอุบลราชธานี โทร.(๐๔๕) ๓๐๓๓๔๐-๒, ๒๔๓๐๓๗-๔

รถไฟสายกรุงเทพฯ-อุบลราชธานี

รถไฟ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สถานีรถไฟกรุงเทพฯ โทร.(๐๒) ๒๒๓๓-๗๐๐๐, ๒๒๓๓-๗๐๒๐ หรือ สถานีรถไฟจังหวัดอุบลราชธานี โทร.(๐๔๕) ๓๒๐๐๐๔, ๓๒๐๒๗๖

ขบวนรถ	ออกเวลา	ถึงเวลา
รถด่วนพิเศษ	๐๕.๔๕ น.	๑๕.๐๕ น.
รถด่วน	๒๑.๐๐ น.	๐๗.๒๐ น.
รถเร็ว	๐๖.๕๐ น.	๑๔.๐๐ น.
	๑๔.๔๕ น.	๐๕.๓๕ น.
	๒๒.๔๕ น.	๑๐.๔๕ น.
รถธรรมดา	๐๕.๒๕ น.	๐๔.๔๕ น.
	๒๓.๒๕ น.	๐๒.๓๐ น.

รถไฟสายอุบลราชธานี-กรุงเทพฯ

ขบวนรถ	ออกเวลา	ถึงเวลา
รถด่วนพิเศษ	๐๕.๓๕ น.	๒๒.๕๕ น.
รถด่วน	๑๔.๐๕ น.	๐๕.๒๐ น.
รถเร็ว	๐๖.๓๕ น.	๑๗.๔๕ น.
	๑๗.๐๐ น.	๐๕.๓๕ น.
	๑๙.๔๐ น.	๐๕.๓๕ น.
รถธรรมดา	๐๖.๕๕ น.	๑๙.๓๐ น.
	๑๓.๒๕ น.	๐๒.๐๕ น.

รถไฟสายลำชี-อุบลราชธานี

รถไฟในท้องถิ่น

เที่ยวไป	ออกเวลา	ถึงเวลา
เที่ยวกลับ	๐๕.๑๐ น.	๐๔.๓๕ น.
	๐๕.๑๐ น.	๐๔.๓๕ น.

เที่ยวไป	ออกเวลา	ถึงเวลา
เที่ยวกลับ	๐๗.๕๐ น.	๑๓.๒๐ น.
	๑๐.๕๕ น.	๑๖.๕๐ น.
	๑๔.๒๕ น.	๒๐.๕๐ น.
	๑๒.๕๕ น.	๑๔.๓๕ น.

กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี

รถประจำทาง

มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศจากสถานีขนส่งสายตะวันออกแยกแ่งใหม่ (หมอชิต ๒) ทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร.(๐๒) ๕๓๖-๐๖๕๗, ๕๓๖-๐๖๖๗, ๕๓๖-๒๔๕๒ หรือสถานีขนส่งจังหวัดอุบลราชธานี โทร.(๐๔๕) ๒๔๐๔๓๐

ตัวอย่างโปรแกรมเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี

โปรแกรมที่ ๑

เส้นทางศิลปวัฒนธรรม

วันที่ ๑

ช่วงเช้า

เดินทางและรับประทานอาหารเช้าที่ตลาดริมแม่น้ำมูล ชมศิลปกรรมวัดสุปฏิญารามวรวิหาร วัดแจ้ง วัดทุ่งศรีเมือง สักการะพระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง วัดมหาวนาราม

ช่วงบ่าย

หาความรู้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี นั่งสามล้อเที่ยวในเมือง ซื้อสินค้าของฝาก อาหารท้องถิ่น งานจักสาน ผ้าทอเมืองอุบล ชมทิวทัศน์แม่น้ำมูลยามเย็น

วันที่ ๒

ช่วงเช้า

ชมแหล่งโบราณคดีที่พิพิธภัณฑ์เปิดบ้านก้านเหลือง ทุ่งนาหล่อทองเหลืองแบบโบราณและผ้าทอที่บ้านปะอาว

ช่วงบ่าย

ชมธรรมมาสน์สิ่งทอพื้นเมืองที่วัดศรีวันแสงสว่างอารมณ์ และทิวทัศน์แม่น้ำโขงตอนกลับที่บ้านชีทวน ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ

โปรแกรมที่ ๒

เส้นทางประวัติศาสตร์-ชมธรรมชาติสองฝั่งโขง

วันที่ ๑

ช่วงเช้า

สักการะสถานที่ปฏิวัติธรรมแห่งแรกของพระอาจารย์มั่นภูริทัตโตที่วัดภูทอน

และเขื่อนน้ำตกสร้อยสวรรค์ น้ำตกแดงจันทร์

ช่วงบ่าย

เที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม เดินชมภาพเขียนสี เสาเฉลียง พลาญหิน ทุ่งดอกไม้ กลับมาพักค้างคืน ในอำเภอโขงเจียม

วันที่ ๒

ช่วงเช้า

ชมพระอาทิตย์ขึ้นตอนเช้าริมแม่น้ำโขง ล่องเรือชมทิวทัศน์สองฝั่งโขง แม่น้ำสองสี

ช่วงบ่าย

ชมวิถีชีวิต งานหัตถกรรมชาวนา ที่บ้านเวินมิก บ้านท่าล้ง บ้านหินครก และซื้อของฝากที่ตลาดชายแดนช่องเม็ก ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ

โปรแกรมที่ ๓

ตามรอยเส้นทางอารยธรรมขอมในอินโดจีน

วันที่ ๑

เดินทางสู่ลาวทางด่านช่องเม็ก ชมปราสาทขอมวัดภูเทิวเมืองนครจำปาศักดิ์ เมืองปากเซ

วันที่ ๒

เขื่อนน้ำตกหลี่ผี น้ำตกคอนพะเพ็ง ก่อนเดินทางกลับฝั่งไทย และพักชมธรรมชาติริมฝั่งโขงที่โขงเจียม ล่องเรือชมทัศนียภาพแม่น้ำสองสี

วันที่ ๓

เดินทางสู่อำเภอทุ่งศรีอุดม ชมปราสาทบ้านแปยุ และชมความยิ่งใหญ่ของปราสาทเขาพระวิหารในจังหวัดศรีสะเกษ ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ รหัสทางไกล (๐๔๕)

สำนักงานจังหวัด

๒๔๓๗๗๐

ศาลากลางจังหวัด

๒๔๔๗๒๔

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอุบลราชธานี

๒๔๔๔๒๙

สำนักงาน ททท.อุบลราชธานี

๒๔๓๗๗๐-๑

สถานีขนส่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๐๒) ๕๓๖-๐๖๕๗, ๕๓๖-๐๖๖๗, ๕๓๖-๒๔๕๒

สถานีขนส่งจังหวัดอุบลราชธานี

๒๔๐๔๓๐

สำนักงานการบินไทย (กรุงเทพฯ)

(๐๒) ๒๔๐-๐๖๖๐, ๖๒๔-๒๐๐๐, ต่อ ๑๕๖๖

สำนักงานการบินไทย (อุบลราชธานี)

๒๔๔๔๒๙, ๓๐๓๓๔๐-๓

สถานีรถไฟหัวลำโพง (กรุงเทพฯ)

(๐๒) ๒๒๓-๗๐๐๐, ๒๒๓-๗๐๒๐, ๒๒๓-๔๓๓๔

สถานีรถไฟอุบลราชธานี (อำเภอวารินชำราบ)

๓๒๐๐๐๔, ๓๒๐๒๗๖

กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้

(๐๒) ๕๗๙-๗๒๒๓, ๕๗๙-๕๗๓๔

สถานที่พัก

อำเภอเมือง, อำเภอวารินชำราบ

กรุงเทพ

ถนนศรีนครินทร์

๒๕๔๒๐๐, ๒๕๔๖๐๙, ๒๕๔๖๑๔, ๒๕๔๖๑๔

โตเกียว

ถนนอุปราชา

๒๔๐๗๗๕, ๒๔๐๖๒๒

ชายทุ่งริมแม่น้ำ

ถนนชยางกูร

๒๔๐๕๖๗

ทองแสง

ถนนโพธิ์ชัย

๒๔๕๕๓๐-๕, ๒๔๐๙๒๕

นิวนครหลวง

ถนนพุทธกัณฑ์

๒๕๔๗๖๔-๕, ๒๕๔๖๐๕

เนวาด้า อินน์

ถนนชยางกูร

๓๐๓๓๔๐-๔

บดินทร์

ถนนโพธิ์ชัย

๒๔๐๕๔๔, ๒๔๓๐๐๐

ปทุมทองการเดินที่

ถนนชยางกูร

ปทุมรัตน์

ถนนชยางกูร

๒๔๐๕๐๐-๐๐

ปิคนิค

ถนนชยางกูร

๒๕๔๕๔๕

พีรทาวเวอร์

ถนนสุรศักดิ์

๒๔๔๗๐๓-๔

ราชา
ถนนขยายกรุง
๒๕๕๒๓๓, ๒๕๕๔๐๕๕
ราชธานี
ถนนเชียนธานี
๒๕๕๓๔๔-๙๐
ริเวอร์มูนเฮาส์
ถนนศรีสะเกษ
๓๒๒๕๕๒
รีเจนท์พาลซ
ถนนขยายกรุง
๒๕๕๐๕๖-๗
เรืองรังษีแมนชั่นปาร์ค
ถนนราชธานี
๒๕๕๓๔๔-๗, ๒๕๕๒๓๔
ลายทอง
ถนนพิชิตวงสรค์
๒๖๖๒๗๗, ๒๖๖๒๖๕-๙
รีโอพี
ถนนขยายกรุง
๒๕๕๒๓๐๕
อุบลบุรีริเวอร์
ถนนศรีมงคล
๒๖๖๗๗๗
เนาว์ดำรงนคร
ถนนขยายกรุง
๒๕๕๐๙๙๙

อำเภอพิบูลมังสาหาร

แก่งสะพือริเวอร์
๕๕๕๐๕๕
พิบูลกิจ
๕๕๕๒๐๐

๕๕๕๐๕๕
สนามชัยเกษเฮาส์
๕๕๕๒๔๕

อำเภอโขงเจียม

ก.อินทรีเกสท์เฮาส์
ถนนแก้วประดิษฐ์
๓๕๕๐๗๒, ๓๕๕๐๗๖
โขงเจียมริเวอร์
ทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๒
กิโลเมตรที่ ๗-๘
(๐๐) ๕๒๒๐๕๐๕

ทองแสง-โขงเจียมริเวอร์
ไซค์ริเวอร์
บ้านห้วยหมากใต้
๓๕๕๐๖๒
ริมโขงริเวอร์
๓๕๕๐๐๐
โรงแรมโขงเจียม
๓๕๕๐๗๔
อารยริเวอร์
๓๕๕๐๙๐
แอปเปิ้ลเกสท์เฮาส์
ถนนแก้วประดิษฐ์
๓๕๕๐๖๐
อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ
๒๕๕๒๐๐

อำเภอดิวิวัน

เขื่อนดิวิวัน
๓๖๖๐๕๐-๓ ๓๖ ๒๗๐๕
๓๖๖๐๕๕

อำเภอเขมราช

โรงแรมศรีมงคล
๕๕๕๐๐๒

อำเภอเดชอุดม

ฮัสตาริเวอร์
๓๖๕๕๕๐

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

ขนมมณเฑียร
ถนนอุบลีสาน
๒๕๕๔๒๓
คุ้มไท
ถนนวินทร์เดชอุดม
๓๖๒๓๐
ชายดี
ถนนสรรพสิทธิ์
๒๕๕๒๐๗
คุณเค
ถนนนครบาล
๒๕๕๒๗๔
เจียวกี
ถนนเชียนธานี
๒๕๕๐๐๗
ทวีผล
ถนนพรมราช
๒๕๕๐๐๐-๓
ณ ลาวกา
ถนนเทพโยธี
๒๕๕๒๕๕
ปทุมมา
ถนนขยายกรุง
๒๕๕๒๕๕
แพ่งสาคร
ถนนหาดคูเดื่อ
๒๕๕๐๗๗
พร
ถนนยุทธภักดิ์
๒๕๕๖๒๐
คำหนักอิสาน
ถนนอุบลราชธานี-โยธว
๓๖๒๕๖๒
บุญเกอ
ถนนสุริยาศรี
๒๕๕๔๐๐
แพมมู
ถนนราชบุตร
๒๕๕๓๐๕
โพนยางคำ
ถนนขยายกรุง
๓๖๒๕๖๐
เฟิร์นฮัท
ถนนราชธานี
๒๕๕๓๐๕

แม่น้ำสองสี
ถนนริมโขง
๓๕๕๐๗๐
รสทิพย์
ถนนขยายกรุง
๒๕๕๔๐๐
สาคร
ถนนพาดแดง
๒๕๕๐๐๐
หงษ์ฟ้า
ถนนขยายกรุง
๓๐๓๓๐๐
อาวี๋ เบเกอรี่
ถนนพโลว์ฤทธิ์
๒๕๕๕๖๗
เอส.พี.เฮาส์
ถนนราชบุตร
๒๕๕๕๖๗
อารี
ถนนราชบุตร
๒๕๕๕๐๙
อินโดจีน
ถนนสรรพสิทธิ์
๒๕๕๕๐๖
เนสกาแฟ
ถนนศรีณรงค์
๒๕๕๕๐๙
ยัม ยัม โกชนา
ถนนศรีณรงค์
๒๕๕๕๖๕

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๒๐๒ อาคารเคอคอนกรีต ถนนรัชดาภิเษก
หัวขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. (๐๖๖) ๖๙๕-๐๒๒๖ (๔๐ เลขหมาย)
โทรสาร (๐๖๖) ๖๙๕-๐๒๒๖-๐
Internet : www.tat.or.th
E-mail Address : center@tat.or.th
สำนักงาน ททท. ในประเทศ
สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑
(ภาคเหนือตอนบน)
๐๐๘/๕ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกตุ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๒๕๕๐๐๕, ๒๕๕๐๐๗, ๒๕๕๐๐๖
โทรสาร (๐๕๓) ๒๕๕๐๐๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน
ลำปาง แม่ฮ่องสอน
สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๒
(ภาคเหนือตอนบน)
๕๕๕/๐ ถนนมิตรภาพ ตำบลเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๗๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๗๐๗๗๗๗
โทรสาร (๐๕๓) ๗๐๗๗๗๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา
อุตรดิตถ์แพร่ น่าน
สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓
(ภาคเหนือตอนล่าง)
๒๕๕/๗-๕ ศูนย์การค้าสุวิทย์
ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทร. (๐๕๕) ๕๒๒๗๕๓
โทรสาร (๐๕๕) ๕๒๒๗๕๓
พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณุโลก
เพชรบูรณ์ อุทัย
สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔
(ภาคเหนือตอนล่าง)
๐๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง
อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐
โทร. (๐๕๕) ๕๐๕๕๐๕-๓
โทรสาร (๐๕๕) ๕๐๕๕๐๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑
(ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
ถนนแสงชูโต ตำบลบ้านเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐
โทร. (๐๓๕) ๕๐๒๒๐๐
โทรสาร (๐๓๕) ๕๐๒๒๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี
นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒
(ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
๕๐๐/๕๐ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๐๒๐
โทร. (๐๓๒) ๕๗๐๐๕-๖
โทรสาร (๐๓๒) ๕๗๐๐๕๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบุรี ราชบุรี
ประจวบคีรีขันธ์
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓
(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง
เมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ๒๖๒๖๐

โทร. (๐๕๔) ๕๒๒๖๗๗, ๕๒๒๗๕๐
โทรสาร (๐๕๔) ๕๒๒๖๗๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบุรี สมุทรปราการ
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔
(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๕๐๙/๕ ถนนสุขุมวิท ตำบลคลอง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐
โทร. (๐๓๕) ๖๕๕๕๐๐-๓, ๖๕๕๕๕๕
โทรสาร (๐๓๕) ๖๕๕๕๕๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบุรี
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕
(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๐๐ หมู่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลแหลมมอญ
อำเภอแหลมมอญ จังหวัดตราด ๒๒๐๒๐
โทร. (๐๓๙) ๕๗๗๕๕๕, ๕๗๗๕๕๕, ๕๗๗๕๖๖
โทรสาร (๐๓๙) ๕๗๗๕๕๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖
(ภาคกลางตอนบน)
๑๐๐/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประจักษ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทร. (๐๓๕) ๒๖๖๐๗๗-๗
โทรสาร (๐๓๕) ๒๖๖๐๗๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ พระนครศรีอยุธยาสระบุรี
อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗
(ภาคกลางตอนบน)
ถนนอภัยภูธร ตำบลอำเภอเมือง
จังหวัดสุพรรณบุรี ๕๑๐๐๐
โทร. (๐๓๖) ๕๒๒๗๕๔-๙
โทรสาร (๐๓๖) ๕๒๒๗๕๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ สุพรรณบุรี นครสวรรค์
อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี
สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘
(ภาคกลางตอนบน)
๕๔๖/๕ หมู่ ๑ ถนนสุพรรณบุรี ตำบลท่าช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๑๐๐๐
โทร. (๐๓๗) ๕๒๒๗๕๔-๙
โทรสาร (๐๓๗) ๕๒๒๗๕๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก
สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา
สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออก
เขต ๑ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนล่าง)
๒๐๒๒-๒๐๐๕ ถนนมิตรภาพ ตำบลเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. (๐๕๔) ๒๐๒๒๐๐, ๒๐๒๒๖๖
โทรสาร (๐๕๔) ๒๐๒๒๖๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา
บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ
สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออก
เขต ๒ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนล่าง)
๒๐๒๒-๒๐๐๕ ถนนมิตรภาพ ตำบลเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. (๐๕๔) ๒๐๒๒๐๐, ๒๐๒๒๖๖
โทรสาร (๐๕๔) ๒๐๒๒๖๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา
บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ
สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออก
เขต ๓ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนบน)

๐๕/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. (๐๕๓) ๒๕๕๕๐๐-๓
โทรสาร (๐๕๓) ๒๕๕๕๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด
มหาสารคาม กาฬสินธุ์
สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๔ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนบน)
๔๐๔/๐ ถนนสุนทรวิจิตร ตำบลเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๕๔๐๐๐
โทร. (๐๕๒) ๕๒๕๕๐๐-๑
โทรสาร (๐๕๒) ๕๒๕๕๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร
มุกดาหาร
สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเขตเหนือ
เขต ๕ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนบน)
๐๖/๕ ถนนมุนีศรี ตำบลหนองแขก
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๕๑๐๐๐
โทร. (๐๕๒) ๒๕๕๕๐๐-๑
โทรสาร (๐๕๒) ๒๕๕๕๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี
หนองบัวลำภู หนองคาย เดช
สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑
(ภาคใต้ตอนล่าง)
๑/๖ ซอย ๒ นิพัทธ์อุทิศ ๓
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐
โทร. (๐๙๕) ๒๕๕๕๐๕, ๒๕๕๕๐๕, ๒๕๕๕๐๕
โทรสาร (๐๙๕) ๒๕๕๕๐๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตูล
สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒
(ภาคใต้ตอนล่าง)
ถนนหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. (๐๗๕) ๕๒๕๕๐๐-๑
โทรสาร (๐๗๕) ๕๒๕๕๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช
ตรัง พังงา
สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓
(ภาคใต้ตอนล่าง)
๑๐๒/๓ หมู่ ๒ ถนนราชมารดา-ตากใบ
ตำบลสะทอน อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐
โทร. (๐๙๓) ๕๒๕๕๐๐, ๕๒๕๕๐๐, ๕๒๕๕๐๐
โทรสาร (๐๙๓) ๕๒๕๕๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา
ปัตตานี
สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔
(ภาคใต้ตอนบน)
๓๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต ๘๐๐๐๐
โทร. (๐๗๖) ๒๐๒๒๐๐, ๒๐๒๒๐๐, ๒๐๒๒๐๐
โทรสาร (๐๗๖) ๒๐๒๒๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่
สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕
(ภาคใต้ตอนบน)
๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๕๐๐๐
โทร. (๐๗๗) ๒๕๕๕๐๐, ๒๕๕๕๐๐-๙
โทรสาร (๐๗๗) ๒๕๕๕๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี พุมเรียง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ
สำนักงานกัวลาลัมเปอร์
Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165,
Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA
Tel: (007 60) 3, 216-23480
Fax: (007 60) 3, 216-23480
E-mail Address: suwadi@pdp.jaring.my
สำนักงานสิงคโปร์
c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd.,
Singapore 238870, SINGAPORE
Tel: (65) 235-7894, 235-7901, 735-0637
Fax: (65) 733-5653
E-mail Address: tatsing@mbc.singnet.com.sg
สำนักงานฮ่องกง
401 Fairmont House, 6 Cotton Tree Drive,
Central, HONG KONG
Tel: (85 2) 2888-0732, 2888-0854
Fax: (85 2) 2888-4585
E-mail Address: latkng@hk.super.net
สำนักงานโตเกียว
Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd
Floor, Rm. 250, 1-7-1 Yurakucho,
Chiyoda-ku, Tokyo 100, JAPAN
Tel: (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077
Fax: (81 3) 3218-0855
E-mail Address: tatky@crisscross.com
สำนักงานโอซากะ
Technob Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-5-8
Kitahori, Nishi-ku, Osaka
550-0014, JAPAN
Tel: (81 6) 6543-6654, 6543-6655
Fax: (81 6) 6543-6660
E-mail Address: tatsosa@ca.mbn.or.jp
สำนักงานซูกะ
EL Gals Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin,
Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN
Tel: (81 92) 725-8808, 725-8808, 725-4434
E-mail Address: tatfuk@asahi-net.or.jp
สำนักงานไทเป
13th Floor, Bosa Tower, No.111 Sung
Chiang Road, (Near Nanking East Road
Junction) TAIPEI 104
Tel: (886 2) 2502-1600, 2502-1600, 2502-1600
E-mail Address: tattp@ms3.hinet.net
สำนักงานโซล
Coryo Daesang Center Building, Rm.
604, 6th Floor, 28-5, 1-ka, Chungmu-ro,
Chung-gu, Seoul 100-706, KOREA
Tel: (82 2) 779-5417, 779-5418, 779-9650
Fax: (82 2) 779-5419
E-mail Address: tatsol@solback.kornet.net
สำนักงานซิดนีย์
2nd Floor, 75 P. St. Street, Sydney NSW
2000 AUSTRALIA
Tel: (61 2) 9247-7549, 9247-7549, 9251-2466
E-mail Address: info@tai-uk.demon.co.uk
สำนักงานลอนดอน
49 Albemarle Street, London W1X 3 FE,
ENGLAND, U.K.
Tel: (44207) 499-7579, 499-7579, 629-5518
E-mail Address: info@tai-uk.demon.co.uk
สำนักงานแฟรงก์เฟิร์ต
Thailändisches Fremdenverkehrsamt
Balthmannstr.
58 D-60311 Frankfurt/M., GERMANY
Tel: (49 69) 138-1390, 138-1390, 281-488
E-mail Address: tatfra@t-online.de
สำนักงานปารีส
90 Avenue des Champs Elysees, 75008
Paris, FRANCE
Tel: (33 1) 5353-4700, 5353-4700, 4563-7888
E-mail Address: tatpar@wanadoo.fr
สำนักงานกรุงเทพฯ
Ente Nazionale per il Turismo Thailandese,
Via Barberia, 68, 4th Floor, 00187 Roma, IT ALY
Tel: (39 06) 420-14422, 420-14422
Fax: (39 06) 487-3500
E-mail Address: tat.rome@iol.it
สำนักงานลอสแอนเจลิส
611 North Larchmont Blvd., 1st Floor,
Los Angeles, CA 90004, U.S.A.
Tel: (1 212) 432-0433, 432-0433
Fax: (1 212) 912-0920
E-mail Address: tatla@iol.com
สำนักงานนิวยอร์ก
1 World Trade Center, Suite No. 3729,
New York, N.Y. 10048, U.S.A.
Tel: (1 212) 432-0433, 432-0433
Fax: (1 212) 912-0920
E-mail Address: tatny@aol.com